

Teknik og Miljø

**Slagelse Kommunes høringssvar
til Vand- og Natura 2000 planer**

Forslag til Vandplan:
Hovedopland 2.5 Smålandsfarvandet

Forslag til Natura 2000 planer:
Områderne nr. 116 og 162

Forord

Hermed fremsendes Slagelse Kommunes høringssvar til Vand- og Natura 2000 planerne:

- Forslag til Vandplan, Hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet
- Forslag til Natura 2000 planer for Natura 2000 områderne nr. 116 og 162

Høringssvaret er skrevet dels til kommunens politikere, dels til Staten. Slagelse Kommune har valgt at opdele høringssvaret i to dele:

- Samlet høringssvar
- Faktaafsnit

Det samlede høringssvar er de generelle kommentarer til Vand- og Natura 2000 planernes indhold og datagrundlag. Denne del af høringssvaret samler kommunens svar til de enkelte delområder mest af hensyn til de lokale politikere, som skal godkende høringssvaret. Staten opfordres dog også til at læse dette afsnit, som tager nogle generelle problemstillinger i forbindelse ved Vand- og Natura 2000 planerne op. Dette afsnit indeholder desuden Plan- og Udviklingsudvalgets kommentarer til Vandplanen.

Faktaafsnittene, som primært er skrevet til Staten som konkrete høringssvar til de enkelte delplaner, er opdelt i seks afsnit:

1. Vandløb
2. Søer
3. Spildevand
4. Kystvande
5. Grundvand
6. Natura 2000 områder

Hvert af de seks afsnit er opbygget efter stort set samme disposition som Vandplanen, for på den måde at lette Statens videre arbejde med høringssvaret. For hvert af de seks afsnit har Slagelse Kommune kommenteret:

- Miljømål
- Indsatsprogram
- Retningslinjer
- Områdebeskrivelse
- Påvirkninger
- Tilstand
- Økonomi
- Konsekvenser

Afsnittet om grundvand har desuden kommentarer til "miljømål og indsatsbehov".

God læselyst!

Opsamling

Slagelse Kommune har set frem til offentliggørelsen af Vand- og Natura 2000 planerne, som åbner nye muligheder for beskyttelse af vores nære natur. Beskyttelsen skal ske med respekt for naturens brugere og med udbetaling af kompensation for tabt jordrente mv. På den måde er der skabt råderum for mange nye projekter i arbejdet for god tilstand i kommunens vand- og naturområder.

Generelt set bærer Forslag til Vand- og Natura 2000 planerne desværre præg af et manglende datagrundlag for vand- og naturområdernes nuværende tilstand og påvirkninger. Det giver kommunen store vanskeligheder med at udarbejde målrettede og omkostningseffektive handlingsplaner samt administrere planernes retningslinjer og den almindelige forvaltning efter miljø- og naturlovgivningen.

Økonomien bag planerne alt for uklar og usikker, og kommunen har brug for en mere konkret udmelding om udgiftsfordelingen og de reelle og afsatte midler.

Tilstand

Udgangspunktet for Vand- og Natura 2000 planerne er den nuværende tilstand i kommunens vand- og naturområder. Vandplanen mangler desværre en del viden om den nuværende tilstand i vandområderne, især i søer, kystvande og grundvand. På vandløbsområdet har kommunen enkelte rettelselser til tilstanden baseret på nyere data. Kommunen har desuden undersøgt søerne nærmere, og kan levere mere viden om deres nuværende tilstand.

På grundvandsområdet er datagrundlaget meget uklart, og særligt de beregnede udnyttelsesgrader forekommer urealistiske.

De manglende data om tilstand og påvirkninger giver kommunen store problemer med at efterleve planernes miljømål og retningslinjer. Derudover vanskeliggør det arbejdet med påbud om forbedret spildevandsrensning i det åbne land og administration af miljø- og naturbeskyttelsesloven generelt. Kommunen henstiller til, at Staten tilvejebringer de nødvendige data om vand- og naturområdernes tilstand og påvirkninger. På grundvandsområdet henstilles desuden til, at Staten redegør for, hvordan fornyelse af indvindingstilladelser håndteres i forhold til det usikre datagrundlag.

Det er desuden vigtigt, at Staten revurderer påvirkningen af kystvandene og indtænker bl.a. kobber fra havbrugene, diffus påvirkning fra Østersøen samt den procentvise udledning fra landbrug, virksomheder, havbrug og renseanlæg.

Miljømål

Slagelse Kommune arbejder målrettet for at opfylde miljømålene og forbedre kommunens vand- og naturområder. Det er vigtigt, at miljømålene er tilpas høje men dog også realistisk opnåelige. Størstedelen af miljømålene i Slagelse Kommune er både tilpas høje og realistisk opnåelige, men der er dog enkelte miljømål, som kommunen mener bør revideres.

Det drejer sig om enkelte miljømål for vandløb og søer samt målet om 3.000 fløjsænder i Natura 2000 området nr. 162 "Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø".

Miljømålene for kystvandene er de fleste steder uopnåelige i den første planperiode, og det samme gælder miljømålene for grundvand i de forekomster, hvor målene ikke allerede er opfyldt. Det er desuden umuligt at vurdere, om miljømålet om maksimalt at indvinde 35 % af grundvandsdannelsen er realistisk i forhold til det modelværktøj, som skal afgøre om målet er opfyldt eller ej.

Overvågning

For at kunne vurdere indsatsen af Vand- og Natura 2000 planerne samt de kommunale handleplaner er det nødvendigt med en omfattende og operationel overvågning. Det nye NOVANA-program omfatter for få stationer og for få undersøgelser over en årrække. Slagelse Kommune har svært ved at se, at man med det nye NOVANA-program kan vurdere opfyldelsen af miljømålene i 2015 (og fremover).

Der er allerede nu en lang række vand- og naturområder (gælder især kommunens søer, kystvande og grundvand), hvor datagrundlaget er for spinkelt til at iværksætte de rette tiltag. Det er vigtigt, at Staten tilvejebringer de data, der skal ligge til grund for kommunernes indsats og målopfyldelse. Kun på den måde kan vi målrette indsatsen i vores kommunale handleplaner ud fra princippet om omkostningseffektivitet.

Slagelse Kommune har udført en lang række undersøgelser af bl.a. tilstanden i vandløb og søer, som vi gerne vil dele med Staten (se evt. Miljøportalen).

Baseline

Opfyldelsen af baseline giver generelt set et stort problem i Slagelse Kommune, i det f.eks. spildevandhåndteringen i det åbne land er betydeligt forsinket og ikke når tidsfristen 2012 (ligesom det gælder i mindst 12 andre sjællandske kommuner). Dette dilemma sætter en stopper for mange andre gode tiltag i kommunens vandområder, da Staten sætter sin lid til, at påbuddene i det åbne land alene vil medføre målopfyldelse i vandområderne.

Der er tre ting, der skal opfyldes, hvis man skal opnå god tilstand i vandområder: Vandets renhed, vandets mængde og de fysiske forhold. Vandets renhed administreres via kommunernes spildevandplaner, mens vandets mængde og fysiske forhold overordnet set skal sikres gennem Vandplanen, så vandområderne kan opnå deres målsætning. Desværre forhindrer et manglende datagrundlag og baselineforudsætningerne kommunerne i at igangsætte en lang række tiltag, som også er en nødvendighed, hvis vi skal opnå god økologisk tilstand i vandområderne. Slagelse Kommune henstiller til, at der stilles sideløbende krav til forbedring af vandområdernes renhed, mængde og fysiske tilstand.

Kommunen henstiller desuden til, at Staten revurderer antallet af ejendomme i det åbne land, som skal have påbud om forbedret spildevandsrensning. Kommunen mener, at der maksimalt skal gives påbud til halvdelen af de 8.000 ejendomme, som fremgår af Vandplanen.

Indsatsprogrammer

Generelt set bærer indsatsprogrammerne præg af den manglende viden om vand- og Natura 2000 områdernes nuværende tilstand og påvirkninger, og det betyder en udskydelse af mange tiltag til næste planperiode. Problemet er, at der ikke er lagt op til en mere omfattende overvågning og undersøgelse af tilstand og påvirkninger i de næste år, hvormed samme problem vil opstå i anden planperiode.

Slagelse Kommune foreslår, at Staten i perioden frem til 2015 sørger for at skaffe de nødvendige data, så kommunerne kan arbejde mere målrettet og omkostningseffektivt med opfyldelse af miljømålene. Desuden er udpegningsområdet, hvor der skal ske tiltag i første planperiode, nogle steder ikke den mest omkostningseffektive og praktisk gennemførlige – se bl.a. udpegningsområdet af vandløbsstrækninger til vedligeholdelse og restaurering. På grundvandsområdet er det uklart, hvor og hvor mange anlæg til kompenserende udpumpning, der skal etableres.

Det er desuden vigtigt, at Vand- og Natura 2000 planerne sammentænkes, inden de enkelte virkemidler føres ud i virkeligheden. Langelandsørerenden og Lejsø er begge udpeget i Vandplanen, men de ligger samtidig indenfor Natura 2000 områder. Det er derfor vigtigt, at vandområderne indtænkes i Natura 2000 planerne, så der ikke opstår modstridende interesser i områderne.

Virkemidler

Et af de vigtigste elementer i Vand- og Natura 2000 planerne er de valgte virkemidler, som skal sikre målopfyldelse i vand- og naturområderne. Det er imidlertid vigtigt, at brugen af virkemidlerne i de enkelte vand- og naturområder er velvalgte og omkostningseffektive.

For vandløbene gælder, at der med fordel kan udpeges længere strækninger til ændret vedligeholdelse og restaurering, og at de kommunale handleplaner så kan beskrive de enkelte tiltag på hele vandløbsstrækningen. På den måde opnås mere sammenhæng i arbejdet for god økologisk tilstand. For søerne er der kun udvalgt én sø med specifikke virkemidler. For de øvrige søer er der manglende viden om den nuværende tilstand. For kystvandene er der af samme årsag ikke udpeget direkte virkemidler. Slagelse Kommune opfordrer til, at bl.a. tang- og muslingeproduktion nævnes som mulige virkemidler til reduktion af kvælstof i kystvandene. På grundvandsområdet stilles der spørgsmålstejn ved udgiftsfordelingen til kompenserende udpumpning.

Konsekvenser

Der er ingen tvivl om, at Vand- og Natura 2000 planerne vil få en gavnlig effekt på kommunens vand- og naturområder. De vil tilføre Slagelse Kommune mere naturværdi til glæde for kommunens borgere og turister.

Det er imidlertid vigtigt, at planernes intentioner om fuld kompensation for tabt jordrente tages seriøst, og at der fra Statens side afsættes midler nok til dette. En del lodsejere vil ikke længere kunne bruge deres arealer, når vandløbsvedligeholdelsen omlægges, der etableres vådområder og udtages arealer til andre naturprojekter.

Det er desuden vigtigt, at planerne ikke medfører for omfattende begrænsninger i industriens muligheder for at etablere sig og eksistere i Slagelse Kommune. Der skal desuden være mulighed for byudvidelser mv. i fremtiden naturligvis i respekt for natur og miljø. Det har Slagelse Kommune Plan og Udvikling udarbejdet en række bemærkninger til.

Kommentarer fra Plan og Udvikling

Slagelse Kommune vil arbejde for vandplanens hovedformål om at beskytte og forbedre den nuværende tilstand af overfladevand og grundvand.

Den væsentligste del af Slagelse Kommunes byudviklingsområder ligger i område med særlige drikkevandsinteresser. Hvis disse arealer ikke kan anvendes/udlægges før kortlægningen af disse områder er slut, vil det sætte en stopper for en fornuftig udvikling af Slagelse Kommune.

Gælder kravet om retningslinjer i kommune- og lokalplaner for beskyttelse af grundvand også i allerede kommuneplanlagte områder? Kan der udarbejdes retningslinjer inden de geologiske undersøgelser er færdige? Hvilke retningslinjer vil der blive tale om?

Det er vigtigt at Slagelse Kommune får mulighed for at udvikle et erhvervsliv, der indeholder muligheder for beskæftigelse for en stor del af kommunens borgere. Det betyder, at der skal være mulighed for at etablere en vifte af forskellige virksomheder. Der skal være mulighed for udvikling af eksisterende virksomheder – også virksomheder, der forurener og som har behov for øgede vandindvindingsstilladelser.

Det ville lette planarbejdet, hvis de enkelte retningslinjer blev forklaret med en redegørelse, der beskriver, hvordan retningslinjen skal administreres.

Økonomi

Der er desværre stor usikkerhed om finansieringen af planernes mange tiltag. De afsatte midler til f.eks. virkemidlerne på vandløbsområdet udgør kun ca. en femtedel af, hvad disse tiltag erfaringsmæssigt koster at gennemføre i virkeligheden. Det er ikke klart, hvor meget kommunerne kommer til at betale indenfor f.eks. kyst- og spildevandsområdet. Der er ikke taget stilling til udgifter til f.eks. drift af udpumpningsanlæg og flytning af kildepladser på grundvandsområdet.

Natura 2000 planerne er ikke medfinansieret af Staten. Alene konsulentbistand i forbindelse med udarbejdelse af de kommunale handleplaner løber op i min. 800.000 kr.. Dertil kommer udgifter til anlæg i planperioden.

Økonomien bag Vand- og Natura 2000 planerne alt for usikker, og det kan derfor være svært at vurdere de enkelte tiltag på det nuværende økonomiske grundlag. Kommunen har brug for mere konkrete udmeldinger om udgiftsfordelingen og de afsatte midler (som naturligvis skal svare til de reelle udgifter ved gennemførelse af de enkelte virkemidler) – og herunder skal kompensationen for tabt jordrente indtænkes.

Videre dialog

I planforslagene nævnes flere gange møder med kommunerne om konkrete emner. Slagelse Kommune står naturligvis til rådighed ved sådanne møder, og deltager gerne i et samarbejde om at kvalificere planerne.

1. Vandløb

Vandplanen omfatter ca. 200 km vandløb i Slagelse Kommune, hvoraf ca. 85 % ikke kan opfylde miljømålene. Staten sætter sin lid til, at opfyldelse af baseline mht. spildevand i det åbne land vil medføre en betydelig større mål opfyldelse i vandløbene. Der er derfor kun stillet krav til fysiske forandringer i ca. 15 % af kommunens vandløb.

Slagelse Kommunen har mange års erfaring med fysiske forbedringer i vandløbene og mener, at der bør udføres langt flere fysiske tiltag i vandløbene, hvis miljømålene skal opfyldes. Det kræver imidlertid, at der udpeges flere strækninger, og at der afsættes de fornødne midler til projekterne.

Miljømål

Det er vigtigt for Slagelse Kommune, at ingen vandløb forringes i forhold til den nuværende tilstand, men samtidig skal målsætningerne være realistiske at opnå. Vi foreslår ændring af følgende miljømål udtrykt som faunaklasse:

Vandløb	Miljømål jf. vandplan	Miljømål forslag	Bemærkning
Vejrbæk	FK 5	FK 6	FK 6 i 2010
Bildsø Å	FK 5	FK 4	Forslag: blødbundsvandløb*
Fladmose Å	FK 5	FK 4	Forslag: blødbundsvandløb*
Øster Stillingenderen	FK 5	FK 4	Forslag: blødbundsvandløb*
Tude Å	FK 4	-	Overgangsvand

* se afsnittet "Områdebeskrivelse"

Det er generelt et problem, at det tidligere Vestsjællands Amt ikke målsatte rørlagte vandløb. Nogle af de rørlagte vandløb i Slagelse Kommune har et fint potentiale, hvis de blev åbnet – f.eks. Kirkerenden og Runderuprenden. Dette kræver dog, at disse vandløb bliver målsat og udpeget til åbning i Vandplanen.

Indsatsprogram

Indsatsbehovet er gjort op på basis af eksisterende viden, hvor nogle data desværre er forældede, hvilket naturligvis ikke kan undgås i sådan en lang proces. Slagelse Kommune har på flere punkter nyere viden, som vi gerne vil have ført ind i Vandplanen. Det drejer sig bl.a. om antallet af spærringer, nuværende tilstand mv. De konkrete opdateringer er indført under de relevante afsnit.

Indsatsprogrammet for Slagelse Kommune fokuserer primært på kontinuitet samt forbedrede fysiske forhold ved ændret vedligeholdelse og restaurering. Slagelse Kommune er enig i dette fokus, men er ikke alle steder enige i udpegningen af relevante strækninger. Det kan være svært at udpege strækningerne udelukkende ud fra en estimeret fysisk indekssværdi. Det kan betyde udpegning af strækninger, som ikke umiddelbart vil have den store værdi at ændre vedligeholdelse på eller restaurere – f.eks. øvre strækninger i vandløb med rørlagte nedstrøms strækninger (som ikke er udpeget til åbning), eller vandløb med meget ringe fald og dårlige bundforhold. Kommentarer til de enkelte virkemidler for hvert vandløb ses under afsnittet "Virkemidler".

Retningslinjer

Retningslinje 24 bør også omfatte genrørlægninger ved udtjente rørledninger. På den måde kan vandløbene med tiden blive åbnet i god tråd med miljømålene.

Områdebeskrivelse

Kun ét helt vandløb (Kobækrenden) er udpeget som "blødbundsvandløb" i Slagelse Kommune svarende til ca. 2 % af kommunens vandløb (i hele hovedvandoplandet er udpeget 34 % af vandløbene). Dertil kommer tre meget korte strækninger i Hulbyrenden og Øster Stillingerenden.

Kriterierne for "blødbundsvandløb" er ringe faldforhold (overvejende del af sin længde <0,1-0,5 ‰ afhængig af vandløbsstørrelsen) og naturligt bløde bundforhold. Slagelse Kommune mener, at der bør udpeges hele vandløb til denne kategori og ikke små-strækninger. Vi mener, at følgende vandløb i Slagelse Kommune opfylder kriterier til "blødbundsvandløb" (foruden Kobækrenden) og bør udpeges som *hele* vandløb med miljømålet god økologisk potentiale (og dermed faunaklasse 4):

Vandløb	Overvejende fald
Bildsø Å	0-0,4 ‰
Fladmose Å	0-0,5 ‰
Øster Stillingerenden	0-0,4 ‰

Dermed mener vi også, at små-strækningerne i Hulbyrenden bør tages ud af kategorien "blødbundsvandløb". Slagelse Kommune har udarbejdet et kort over de vandløb, der efter vores vurdering bør kategoriseres som "blødbundsvandløb" (se bilag 1).

Påvirkninger

Baseline giver generelt set et problem i Slagelse Kommune, i det f.eks. spildevandshåndtering i det åbne land er betydeligt forsinket og ikke når tidsfristen 2012 (ligesom det er tilfældet i mindst 12 andre sjællandske kommuner). Kommunerne skal naturligvis arbejde målrettet med at opfylde baseline, men det er ærgerligt, at dette dilemma sætter en stopper for mange andre gode tiltag i vandløbene (såsom restaureringsprojekter).

Slagelse Kommune mener, at Staten sagtens kan stille krav til sideløbende aktiviteter for forbedring af vandløbenes vandkvalitet og fysiske forhold. Det er nødvendigt at sikre både vandets renhed og de fysiske forhold, hvis miljømålene skal nås.

Tilstand

Vandplanen anvender data fra perioden 2003-2007 (eller evt. 1998-2002), når vandløbstilstanden skal bedømmes. Slagelse Kommune laver DVFI undersøgelser på ca. 50 stationer årligt, og vil gerne levere endnu friskere data (se evt. Miljøportalen). Vi har gennemgået tilstanden i alle vandløb, og mener at følgende tilstande bør ændres:

Vandløb	Tilstand jf. vandplan	Tilstand jf. nyeste DVFI	Stationer¹
Seerdrup Å	moderat	høj	st. 260040/260045
Gudum Å nedre del	moderat	høj	st. 230035/230040/230041
Lillevangsrenden	ringe	moderat	st. 230055
Skidenrenden	ringe	moderat	st. 240041/240042
Lungrenden	ringe	moderat	st. 250050/250052
Boeslunde Vandløbet	ringe	moderat	st. 250060

Virkemidler

For vandløbene i Slagelse Kommune anvender Vandplanen fire typer virkemidler: Fjernelse af spærringer, åbning af rørlagte strækninger, ændret vedligeholdelse og restaureringstiltag.

Fjernelse af spærringer

Af Vandplanen fremgår 20 spærringer i Slagelse Kommune, hvoraf fjernelsen af de seks er udsendt til næste planperiode. Af de resterende 14 spærringer har Slagelse Kommune allerede fjernet syv og er ved at fjerne en mere. Følgende spærringer findes ikke længere (eller er ved at blive fjernet):

Vandløb	Spærring
Gudum Å nedre del	fjernet før 2007
Seerdrup Å nedre del	stjrt fjernet i 2008 ved genslyngning af vandløbet
Halkevad Å	møllestemmeværk fjernet og faldet udlignet 2009
Lindes Å	stjrt til stryg 2008
Vårby Å	stjrt til stryg 2009
Øllemoserenden	stjrt til stryg 2010
Bjerge Å (opstrøms Øllemoserenden)	fjernet før 2007
Bjerge Å (nedstrøms Øllemoserenden)	stjrt fjernes 2010-11 (igangværende projekt)

Det betyder, at Slagelse Kommune har seks spærringer, der ifølge Vandplanen skal fjernes i første planperiode:

Spærring	Kommentarer/plan
Bildsø Å's udløb til Storebælt	Slagelse Kommune har fået foretaget en screening af de terrænmæssige konsekvenser ved at fjerne vandløbsspærringen ved Bildsø Å's udløb til Storebælt. Screeningen er foretaget på baggrund af vandløbets regulativmæssige skikkelse, og vandstandsvariationen i Storebælt. Konklusionen er, at hvis højt vandsslusen fjernes, må det forventes, at vandstanden i Bildsø Å i

¹ Kommunens DVFI resultater ses af bilag 6. Undersøgelserne er udført af Orbicon, og der kan evt. sendes artslistere e.l. Resultaterne er desuden lagt på Miljøportalen.

	<p>mange perioder vil være højere end den er i dag, da vandstanden i Bildsø Å vil variere i takt med variationen i Storebælt. Det er ikke muligt på foreliggende grundlag at opgøre, hvor store arealer, der reelt er i fare for oversvømmelse, men det drejer sig om betydelige sommerhus-, landbrugs- og naturarealer. Det vil derfor være behov for at udbygge eller forhøje digerne langs Bildsø Å specielt ind mod sommerhusområderne, hvilket kan blive en meget bekostelig og mindre pæn løsning. Man kan diskutere omkostningseffektiviteten af at fjerne denne sluse ind til kun ca. 4 km vandløb uden det store potentiale for fiskeliv o.l. pga. ringe fald og blød bund. Man kan evt. tænke i sidehængte klapper, som ikke længere vurderes at være en faunaspærring.</p>
<p>Skibbæksrenden/Støvlebæksrendens udløb til Storebælt</p>	<p>Slagelse Kommune har fået foretaget en screening af de terrænmæssige konsekvenser ved at fjerne vandløbsspærringen ved Skibbæksrenden/Støvlebæksrendens udløb til Storebælt. Screeningen er foretaget på baggrund af vandløbets regulativmæssige skikkelse, og vandstandsvariationen i Storebælt. Konklusionen er, at såfremt højt vandsslusen fjernes, må det forventes, at vandstanden i Skibbæksrenden/Støvlebæksrenden i mange perioder vil være højere end den er i dag, da vandstanden i vandløbet vil variere i takt med variationen i Storebælt. Det er ikke muligt på foreliggende grundlag at opgøre, hvor store arealer, der reelt er i fare for oversvømmelse, men det drejer sig om betydelige sommerhus-, landbrugs- og naturarealer. Det vil derfor være behov for at udbygge eller forhøje digerne langs Skibbæksrenden/Støvlebæksrenden mod nord, så vandet ikke løber ind i de lavtliggende områder. Det er endvidere nødvendigt at vurdere konsekvenserne for de lavtliggende områder nord for vandløbet, der i dag afvandes dels vis en pumpe, dels via et højvandslukke. Man kan diskutere omkostningseffektiviteten af at fjerne højvandslusen ind til kun ca. 4 km vandløb uden det store potentiale for fiskeliv o.l. pga. ringe fald og blød bund. Man kan evt. tænke i sidehængte klapper, som ikke længere vurderes at være en faunaspærring.</p>

Skidenrendens stibord ved Lagunen	Denne spærring kan ikke fjernes, da det forhindrer Lagunen (kloakteknisk anlæg) i at løbe ud til Skidenrenden/Tude Å. Der er ikke behov for faunapassage til et kloakteknisk anlæg.
Skidenrendens udløb til Tude Å	Denne spærring er planlagt fjernet 2011-12.
Langelandsørerenden udløb til Storebælt	Denne spærring styrer vandstanden i et stort § 3 område indenfor et Natura 2000 område. En evt. fjernelse af denne spærring vil indgå i den kommunale handleplan for Natura 2000 område nr. 162 "Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø".
Svenstruprendens rørlagte strækning	Behandles under rørlagte strækninger.

Det medfører i alt tre spærringer (ekskl. den rørlagte strækning i Svenstruprenden), som med fordel kan fjernes i første planperiode (se bilag 2).

Åbning af rørlagte strækninger

I Vandplanen er der udpeget én rørlagt strækning i Slagelse Kommune, som skal åbnes i første planperiode. Det drejer sig om 128 m af Svenstruprenden, som løber ud i Korsør Nor. Af Vandplanen ses det, at en rørlægning på mere end 20 m udgør en spærring, hvis den er indskudt mellem åbne målsatte vandløbsstrækninger.

Slagelse Kommune har mange rørlagte strækninger på mere end 20 m, som er indskudt mellem åbne målsatte vandløbsstrækninger. En del af dem har rimelig godt fald og ligger på arealer, som gør det realistisk og omkostningseffektivt at åbne strækningerne. Det betyder, at Slagelse Kommune har i alt ti vandløb, hvor der med fordel kan arbejdes på en åbning af rørlagte strækninger af hensyn til vandløbenes kontinuitet og naturværdi. Det drejer sig om følgende vandløbsstrækninger:

Vandløb	Indskudte strækninger	Fald	Omkringliggende arealer
Bøstruperenden	st. 2.055-2.472 (417 m)	4,9 ‰	dyrkede arealer
Lungrenden	st. 1.100-1.920 (820 m) st. 4.319-4-404 (85 m)	2,8 ‰	dyrkede arealer
Rokmoserenden	st. 760-885 (125 m)	1,4 ‰	dyrkede arealer
Skelbæk (privat)	st. 730-1.170 (ca. 440 m)	0,5 ‰	dyrkede arealer
Skibbæksrenden/ Støvlebæksrenden	st.1.207-1.378 (171 m) st. 1.744-1.938 (194 m) st. 2.672-4.436 (1.764 m) st. 6.286-6.338 (52 m)	2,5 ‰	primært dyrkede arealer
Svenstruprenden	st. 1.800-1.928 (128 m)	0,01 ‰	åbent areal mellem skov og bymæssig bebyggelse
Tjæreby- Basnæsrenden	st. 5.834-6.826 (992 m) st. 1.741-2.948 (1.207 m) st. 3.878-4.467 (589 m)	1,2 ‰	dyrkede arealer
Tørremøllerenden	st. 662-690 (28 m)	1,3 ‰	skov
Vandløb nr. 13-19 (privat)	st. 1.100-1.420 (320 m) st. 1.570-1.940 (370 m)	0,6 ‰	dyrkede arealer

Desuden har kommunen to rørlagte vandløb, som vi kender tilstanden på (tv-inspektion), og som med fordel kunne åbnes i fremtiden. Disse vandløb er ikke målsat, og det skal de naturligvis først være (se afsnittet "Miljømål"). Det drejer sig om:

Vandløb	Indskudt strækning(er)	Fald	Omkringliggende arealer
Kirkerenden	st. 486-700 (214 m) st. 1.085-3.260 (2.175 m)	2,6 ‰	primært dyrkede arealer
Runderuprenden	st. 0-3.436 (3.436 m)	4,2 ‰	dyrkede arealer og skov

Det medfører åbning af i alt godt 13 km vandløb med kontinuitet og bedre naturværdi som følge. Enkelte af vandløbene har ikke så stort fald, at de kan blive til ørredvandløb, men en åbning vil stadig give kontinuitet i vandløbet til glæde for andre fisk og smådyr. På bilag 3 fremgår de rørlagte strækninger, som Slagelse Kommune mener vil være relevante at fokusere på mht. en åbning.

Ændret vedligeholdelse

I henhold til Vandplanen skal Slagelse Kommune ændre sin vedligeholdelsespraksis på ca. 32 km vandløb, i det den fysiske indekssværdi er $<0,5$, eller der er dokumenterede dårlige fysiske forhold på en strækning. De 32 km opfatter i alt 18 vandløb helt eller delvist (strækninger på 128-5.482 m).

Det nuværende Forslag til Vandplan konkretiserer ikke, hvad det er, kommunerne skal opnå med den ændrede vedligeholdelse. Ændret vedligeholdelse kan bestå af ophør med vedligeholdelse eller blot mere skånsom vedligeholdelse med færre skæringer, manuel skæring, selektiv skæring mv. Overgang til mere skånsom vedligeholdelse ændrer dog ikke vandløbets grundlæggende fysik, men efterlader blot grøde og lidt variation til glæde for dyrelivet. Et ophør med vedligeholdelsen vil derimod ændre vandløbenes fysik med tiden og give bedre natur, men det vil tage mange år. Denne løsning kan være rigtig god i dybe og blødbundede vandløb i moselignende områder, hvor f.eks. manuel skæring umuliggøres pga. vandstand og bundforhold. Det giver dog kun mening at ændre vedligeholdelsen, såfremt nedstrøms liggende rørlagte strækninger åbnes.

Der er behov for klare retningslinjer for ændret vedligeholdelse (ophør, metoder, antal skæringer, økonomi mv.) – hvad vil man opnå med den ændrede vedligeholdelse, og hvem skal betale? Slagelse Kommune ser gerne, at man udvælger hele vandløbsstrækninger, som kommunen skal fokusere på mht. vedligeholdelse for at fremme sammenhæng i hele vandløbets tilstand.

Der er brug for en vejledning i ændring af vedligeholdelse, så kommunerne kan lave konkrete planer for de enkelte strækninger. Hvis nogle strækninger slet ikke skal vedligeholdes, så kræver det udpegning af de arealer, der bliver våde, samt afsætning af midler til kompensation for tabt jordrente.

På bilag 4 ses de vandløbsstrækninger, som Slagelse Kommune finder relevante at fokusere på i omlægning til mere skånsom eller ingen vedligeholdelse.

Restaureringstiltag

I Vandplanen er der i Slagelse Kommune udpeget ca. 26 km vandløb, hvor der skal restaureres. Udpegningen er foretaget udelukkende på en estimeret fysisk indekssværdi ($<0,3$). Denne

måde at udpege vandløbene på bevirker, at det primært er de virkelig dårlige vandløb med sand/mudder og ringe fald, der udpeges. Her kunne man med fordel i stedet stoppe vedligeholdelsen og gendanne moseområderne. Der er en lang række andre vandløb i Slagelse Kommune, hvor klassiske restaureringstiltag ville kunne medføre en opfyldelse af miljømålene.

Slagelse Kommune har gennemført adskillige restaureringsprojekter de seneste otte år, og vores erfaring siger, at man kan hæve faunaklassen i vandløb med ½-1 faunaklasse ved klassiske restaureringstiltag (udskiftning af bund, skjulesten, skyggegivende beplantning og evt. sandfang), se bilag 7. Erfaringen siger dog også, at man ofte skal tilbage til vandløbene efter en årrække med opfølgende tiltag.

I Vandplanen er udpeget en del kortere strækninger til restaurering. Slagelse Kommune foreslår, at Staten i stedet udpeger hele vandløb til restaurering, og at kommunerne i de kommunale handleplaner så kan beslutte, hvilke tiltag der skal udføres på de udvalgte strækninger. Det giver mere helhedstænkning i restaureringsarbejdet.

Slagelse Kommune har en række kommentarer til nogle af de udpegede strækninger:

Vandløb	Bemærkninger
Vestermose Å	Bør udpeges på hele strækningen.
Skelbæk (privat)	Bør udpeges på hele strækningen, og den rørlagte strækning bør åbnes.
Øster Stillingerenden	Bør ændres til "blødbundsvandløb" og udgå af denne kategori.
Bildsø Å	Bør ændres til "blødbundsvandløb" og udgå af denne kategori. Det er desuden underligt at udpege en så kort strækning ud af et langt vandløb med ringe økologisk potentiale pga. dårlige bundforhold og ringe fald.
Skibbæksrenden/ Støvlebæksrenden	Bør kun indgå i denne kategori såfremt den rørlagte strækning åbnes.
Kobækrenden	Bør udgå af denne kategori, da den nedre del er rørlagt og pumpes ud. I fremtiden vil vandløbet måske blive ført tilbage gennem mosen, og så kan det være relevant at kigge på den øvre strækning også.
Tjæreby-Basnæsrenden	Bør kun indgå i denne kategori, såfremt den rørlagte strækning åbnes, og så bør hele vandløbet restaureres.
Spegerborgrenden	Er restaureret i 2010.
Bækkerenden øvre del	Bør udgå af denne kategori, da det ikke giver nævneværdig værdi at restaurere så kort en øvre del af et vandløb. En del af Bækkerenden indgår desuden i vådområdeprojektet ved Tude Ådal (under VOP'en).

Ud fra kendskabet til de enkelte vandløbs tilstand, fysiske forhold og økologiske potentiale, samt muligheden for forbedring af tilstanden ved klassiske restaureringstiltag, foreslår Slagelse Kommune, at følgende vandløb (der ikke opfylder miljømålene) ligeledes udpeges til restaurering:

Vandløb	Tilstand	Miljømål
Skovsø-Gudum Å	FK 5-6	FK 5-6
Maglemose Å	FK 4	FK 5
Lillevangsrenden	FK 4	FK 5
Vestermose Å	FK 4	FK 5
Harrested Å	FK 4-5	FK 5
Bjerge Å	FK 3-4	FK 5
Marbæksrenden	FK 2-4	FK 5
Lungrenden	FK 4	FK 5

Disse vandløb har alle stort økologisk potentiale og vurderes at kunne opfylde miljømålene ved forholdsvis få fysiske tiltag. På bilag 5 fremgår alle de vandløbsstrækninger, som Slagelse Kommune mener er relevante at fokusere på med hensyn til restaureringsprojekter.

Økonomi

Af Virkemiddelkataloget fremgår enhedspriser for de enkelte virkemidler, og af Vandplanen ses de afsatte årlige omkostninger for indsatsprogrammet (i perioden 2011-15). Nedenfor ses Slagelse Kommunes kommentarer til de enkelte virkemidlers økonomi:

Fjernelse af spærringer

I Virkemiddelkataloget er engangsomkostningerne for fjernelse af spærringer 10.000-1.600.000 kr./spærring afhængig af vandløbstype, faldhøjde og type af spærring. I Vandplanen er afsat 66.745 kr./spærring i gennemsnit.

I Vandplanen skal Slagelse Kommune fjerne to spærringer i type 1 vandløb (Bildsø Å og Skibbæksrenden/Støvlebæksrenden) og en spærring i type 2 vandløb (Skidenrenden), se afsnittet om fjernelse af spærringer. Dvs. at kommunen ud fra Virkemiddelkatalogets midleværdi skal bruge 600.000 kr. til fjernelse af de tre spærringer, mens der i Vandplanen er afsat ca. 200.000 kr. til dette arbejde.

Slagelse Kommune har i perioden 2007-10 fjernet syv spærringer til en samlet pris af godt 2 mio. kr. (heraf kostede det ene projekt alene 1.7 mio. kr.). De øvrige spærringer har kostet ca. 65.000 kr. i gennemsnit, men her er tale om små styrt, der er omdannet til stryg o.l. De tre spærringer i Vandplanen er af meget mere omfattende karakter, og især etablering af diger og erstatningen for arealer kan blive en stor økonomisk post, som ikke umiddelbart er afsat i budgettet.

Åbning af rørlagte vandløb

I Virkemiddelkataloget er engangsomkostningerne for åbning af rørlagte strækninger 100.000-2.000.000 kr./km afhængig af vandløbstype, dybde mv. I Vandplanen er afsat 71.915 kr./km i gennemsnit.

Slagelse Kommune vurderer, at budgettet kun rækker til selve opgravningen af de rørlagte vandløb i en kanallignende rende. Dertil kommer udgifter til fjernelse af rørene og det opgravede jord samt erstatning til de arealer, som bliver taget ud af drift. Hvis man forudsætter, at kun rørene skal køres væk, og landmændene overtager overskudsjorden, og at projektområdet skal være ca. 15 m bredt med anlæg og bræmmer, så vil det koste mindst 270.000

kr./km at åbne de rørlagte strækninger. Omvendt kan man sige, at der kun kan åbnes ca. 200 m vandløb pr. 71.915 kr.

Herefter vil der desuden være årlige omkostninger til vedligeholdelse af det åbne vandløb.

Ændret vedligeholdelse

I Virkemiddelkataloget er omkostningerne til ændret vedligeholdelse 7.123 kr./km, hvilket stemmer helt overens med de 7.121 kr./km/år, der er afsat i Vandplanen.

I det afsatte beløb skulle den mistede jordrente være indregnet. Det betyder, at langs de udpegede vandløb i Slagelse Kommune max. må forekomme oversvømmelse på et 3,5 m bredt areal langs vandløbene, hvis alle pengene bruges til kompensation. Der er nogle vandløb, hvor et ændring/ophør af vedligeholdelsen vil medføre betydeligt større vandlidende arealer og dermed større udgifter til kompensation. Hvis midlerne til den fulde kompensation ikke er afsat i Vandplanen, vil det blive kommunen, der skal tage chancen og hele byrden, hvis Vandplanerne skal opfyldes.

Vandløbsrestaurering

I Virkemiddelkataloget koster restaurering af vandløb 10.000-500.000 kr./km afhængig af vandløbstype mv. I Vandplanen er afsat 8.020 kr./km i gennemsnit.

Slagelse Kommune har stor erfaring med restaurering af vandløb, og det har givet os nogle erfaringstal for forskellige typer restaureringstiltag. Vi budgetterer med 125.000 kr./km vandløb, når der skal udføres klassisk restaurering (udskiftning af bund, skjulesten, skyggegivende beplantning og evt. sandfang). Kommunen mener ikke, at man kan lave meget restaurering af vandløb for de ca. 8.000 kr./km, der er afsat i Vandplanen. Hvis en maskine og to mænd skal udlægge 20 m³ nyt bundmateriale i et 10 cm tykt lag på et 1 m bredt vandløb, så kan de max. udlægge laget på 200 m vandløb for afsatte budget. Eller de kan udlægge 2 cm nyt bundmateriale på 1 km vandløb for de ca. 8.000 kr. Dertil kommer så udlægning af gydebanks og skjulesten, plantning af skyggegivende træer/buske, og evt. etablering af sandfang, vandingsteder o.l.

Ved genslygningsprojekter budgetterer vi med 400.000 kr./km for den første kilometer vandløb - herefter 300.000 kr./km. Priserne er for mellemstore sjællandske vandløb (1-4 m brede).

Konsekvenser

Som udgangspunkt vil en forbedring af vandløbenes tilstand være en stor værdi for borgerne, da der skabes gode naturelementer og et mere varieret plante- og dyreliv.

En ændring af vandløbenes vedligeholdelse med forringet vandføring til følge kan imidlertid have stor betydning for den enkelte lodsejer, der måske ikke længere kan dyrke sine arealer. Vandplanen arbejder dog med fuld kompensation for tabt jordrente, og dermed vil ændringer ikke betyde økonomiske tab for lodsejerne, hvis Staten afsætter tilstrækkelige midler.

2. Søer

Vandplanen omfatter 13 søer, for hvilke der mangler viden om den nuværende tilstand og påvirkninger. Derfor udsættes målopfyldelsen for søerne til næste planperiode, og der er kun stillet krav til Lejsø i dette Forslag til Vandplan. Der er behov for mere viden om søerne inden 2. planperiode, hvis der skal arbejdes målrettet og omkostningseffektivt på at opfylde søernes miljømål i fremtiden.

Miljømål

12 af de 13 målsatte søer i Slagelse Kommune har miljømålet god økologisk tilstand. Den eneste undtagelse er Skudeløbet, der er en afsnøret vandløbsarm og derfor er udpeget som stærkt modificeret vandområde og målsat med godt økologisk potentiale.

Navn	Miljømål	Bemærkninger
<i>Flasken</i>	God	
<i>Lejsø</i>	God	Problematisk pga. af natur forholdene og natura 2000 interesserne
<i>Magleby Lung</i>	God	
<i>Nysø v. Slagelse</i>	God	
<i>Omø sø</i>	God	
<i>Skage Sø</i>	God	
<i>Skudeløbet</i>	Godt potentiale	
<i>Studentersø</i>	God	Problematisk pga. de rekreative interesser
<i>Svenstrup Lergrav</i>	God	
<i>Sø v. Korsør Nor</i>	God	
<i>Tranemosen</i>	God	
<i>Ulvsmose</i>	God	
<i>Vedsø vest for Sorø</i>	God	

Der er en række afvandede søer, der tidligere har været på over 5 ha. Det drejer sig om Skovsø, Basnæs (20 ha), Bildsø Sø, Vestsjælland (5 ha). Ifølge Vandplanen vil det være muligt helt eller delvist at genskabe nogle af disse søer, men det er ikke undersøgt nærmere. Derfor er der ikke taget stilling til disse områder i dette forslag til Vandplan.

Slagelse Kommune mener, at der ikke umiddelbart er problemer med miljømålene. Det bør dog overvejes, om Studentersøen, pga. den meget rekreative anvendelse af området, burde ændre målsætning til godt økologisk potentiale. Samtidig bør de meget specielle forhold omkring Lejsø bevirke, at det undersøges nærmere, hvorvidt det er realistisk at opnå god økologisk tilstand i søen. Dette skyldes bl.a., at det er en meget lavvandet sø, der med mellemrum bliver påvirket af saltvand, og som, på grund af hensynet til andre naturværdier, bliver afgræsset.

Indsatsprogram

Der er 11 søer, der ifølge Vandplanen er påvirket med spildevand fra det åbne land, hvilket forventes at være afskåret senest i 2012 som en del af baseline. Dette er dog ikke realistisk i virkeligheden.

Den eneste sø, hvor der er stillet andre krav om en indsats inden 2015 er for Lejsø (se tabellen nedenfor), men på trods af indsatsen forventes den stadig ikke at opfylde målsætningen. Lejsø indgår som en del af udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området nr. 116 "Centrale Storebælt og Vresen", og det vil derfor være naturligt at tænke indsatsen sammen med handleplanen for Natura 2000 området. Det lidt uheldige er, at da der mangler viden om søen og evt. virkemidler, foreslås der en indsats for kun ca. 40 % af forureningen af søen, nemlig en indhegning af søen. Det forventes ikke, at denne indsats kan opnå målsætningen, og en hegning kan komme til at stride imod indsatsen for Natura 2000 området.

Navn	Baseline*	Indsats inden 2015	Bemærkninger
Flasken	Krav		
Lejsø		Krav til en 40 % indsats i forhold til en fuld målopfyldelse.	Problematisk pga. af natur forholdene og natura 2000 interesserne, samt at der ikke forventes fuld målopfyldelse.
Magleby Lung	Krav i baggrundsnotatet		
Nysø v. Slagelse	Krav (-)		
Omø sø	Krav i baggrundsnotatet		
Skage Sø	Krav		
Skudeløbet	Krav		
Studentersø	Krav i baggrundsnotatet		
Svenstrup Lergrav	Krav		
Sø v. Korsør Nor			
Tranemosen	Krav		
Ulvsmose	Krav i baggrundsnotatet		
Vedsø vest for Sorø	Krav i baggrundsnotatet		

* Der er krav om forbedret spildevandsrensning i det åbne land.

Der er uoverensstemmelse mellem de oplysninger, der ligger om spildevandspåvirkninger fra spredt bebyggelse om søerne i baggrundsnotatet i forhold til de baselinekrav, der står i tabel 1.3.2b side 37 – 44 i Vandplanen.

Retningslinjer

Ingen bemærkninger.

Områdebeskrivelse

Ingen bemærkninger.

Påvirkninger

Der er 11 søer, der ifølge Vandplanen er påvirket med spildevand fra den spredte bebyggelse, hvilket forventes at være afskåret senest i 2012 som en del af baseline. Dette mener Slagelse Kommune dog ikke er realistisk.

Baggrundsnotatet nævner en række konkrete problemstillinger, f.eks. omkring Studentersøen, hvor der bliver fodret for mange ænder, og Lejsø, hvor søen ikke er heget for køerne, som derfor forurener søen. Sidst men ikke mindst nævnes det i baggrundsnotatet, at Vestsjællands Amt og Slagelse Kommune havde et projekt om forbedring af tilstanden i Skudeløbet. Projektet forventes at ligge hos Slagelse Kommune i dag. Der er i Slagelse Kommune ikke taget initiativ til at løse nogle af de tidligere omtalte problemstillinger for søerne med undtagelse af afskæring af forurenede drænvand til Skudeløbet. Skudeløbet indgår som en del af vådområdeprojektet i Tude Ådal under Vandoplandsplanen.

Slagelse Kommune mener, at det er vigtigt at forholde sig til, om det er realistisk at ændre den påvirkning, der er med til at mindske muligheden for målopfyldelsen. Dette gælder f.eks. i forhold til Studentersøen, hvor der er mange borgere fra Slagelse By, der bruger området rekreativt og dermed fodrer ænderne.

Tilstand

Der er i alt 13 søer i Slagelse Kommune, der er over 1 ha. Disse søer er beskrevet i Vandplanen og forventes på et tidspunkt at skulle opfylde god økologisk tilstand. Derudover er der i kommunen en lang række mindre søer, der slet ikke er kendt, og hvor kravet til målopfyldelse ikke er defineret, men hvor det stadig er et krav, at de skal opfylde god økologisk og kemisk tilstand.

Status for de 13 større søer er overordnet set, at der mangler viden om deres tilstand og derfor udskydes målopfyldelsen til næste planperiode. Undtagelse er Tranemosen, der forventes at nå sin målopfyldelse i 2015. Derudover er der håb for følgende fire søer: Nysø v. Slagelse, Svenstrup Lergrav, Ulvsmose og Vedsø vest for Sorø, der også forventes at nå målsætningen om god økologisk tilstand i 2015, men Staten har dog ingen viden om tilstanden i dag.

Slagelse Kommune henstiller til, at Miljøcenter Nykøbing prioriterer at sikre et tilstrækkeligt datagrundlag for søerne inden 2. generation af Vandplanen skal laves. Kun på den måde kan kommunen danne sig et overblik over, hvilke metoder til naturgenopretning, der er mest omkostningseffektiv for søerne. Staten opfordres til at indarbejde de undersøgelser, der er foretaget af Slagelse Kommune for ti af søerne i 2. generation af Vandplanen, så der nås et bedre grundlag for beslutninger.

Virkemidler

Der er 11 søer, der er påvirket med spildevand fra den spredte bebyggelse. Disse ejendomme forventer Staten er afskåret senest i 2012 som en del af baseline. Det er problematisk, at Vandplanen begrunder forlængelsen af tidsfristen for søerne med, at der er manglende viden om disse søers tilstand. Ifølge Spildevandsbekendtgørelsen nr. 1448 af 11.12.2007, § 27 stk. 3, skal der være dokumentation for, at det omhandlede nedstrømsliggende vandområde er forurenede af spildevand i et omfang, der gør, at det i Vandplanen vedtagne mål for vandområdet ikke er opfyldt, før der kan meddeles et påbud om forbedret spildevandsrensning.

Slagelse Kommune mener, at den manglende viden i Vandplanen er med til at forhindre eller sinke gennemførelsen af baseline. Slagelse Kommune har derfor været nødt til selv at skaffe dokumentation for at kunne nå miljømålene i Vandplanen på dette område.

Økonomi

Da der ikke er et tilstrækkeligt datagrundlag for søerne, er det ikke muligt for Slagelse Kommune at danne sig et overblik over, hvilke udgifter der er forbundet med opfyldelsen af miljømålene for søerne i Vandplanen. Den manglende viden gør, at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at vurdere, hvilke metoder til naturgenopretning der er mest omkostningseffektive for søerne.

Konsekvenser

I øjeblikket er der ingen umiddelbare konsekvenser for borgerne, da der ikke er tilstrækkelig viden om søerne, men det kan der dog komme på længere sigt. Påbud om forbedret spildevandsrensning i det åbne land påfører dog den enkelt lodsejer udgifter til etablering af nedsivningsanlæg eller lignende (30.000–100.000 kr.).

3. Spildevand

Indsatsen på spildevandsområdet spiller en stor rolle i Slagelse Kommune, da kommunen endnu ikke opfylder basislinjeforudsætningen (baseline) om påbud om forbedret spildevandsrensning i det åbne land. Staten forventer, at kommunen opfylder denne forudsætning inden 2015, men det er desværre ikke muligt. Kommunen forventer at skulle undersøge og evt. give påbud til ca. 4.000 ejendomme, hvilket kræver en del ressourcer de næste år.

Tiltag på spildevandsområdet udfordres af Konkurrencestyrelsens prisloft. De forudsatte indsatser i den nuværende spildevandsplan forventes derfor at blive forsinket eller udskudt på ubestemt tid.

Miljømål

Ingen bemærkninger.

Indsatsprogram

Indsatsprogram+baseline for Smålandsfarvandet, påvirkninger fra punktkilder, ser således ud:

Påvirkninger	Baseline 2015	Supplerende indsats	Årlige omkostninger
Afskæring af renseanlæg	45 anlæg	22 renseanlæg	5.300.000 kr./år
Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning	ca. 18.700 ejendomme	225 ejendomme	1.400.000 kr./år
Regnbetingede udløb - bassiner		106 udløb	12.700.000 kr./år

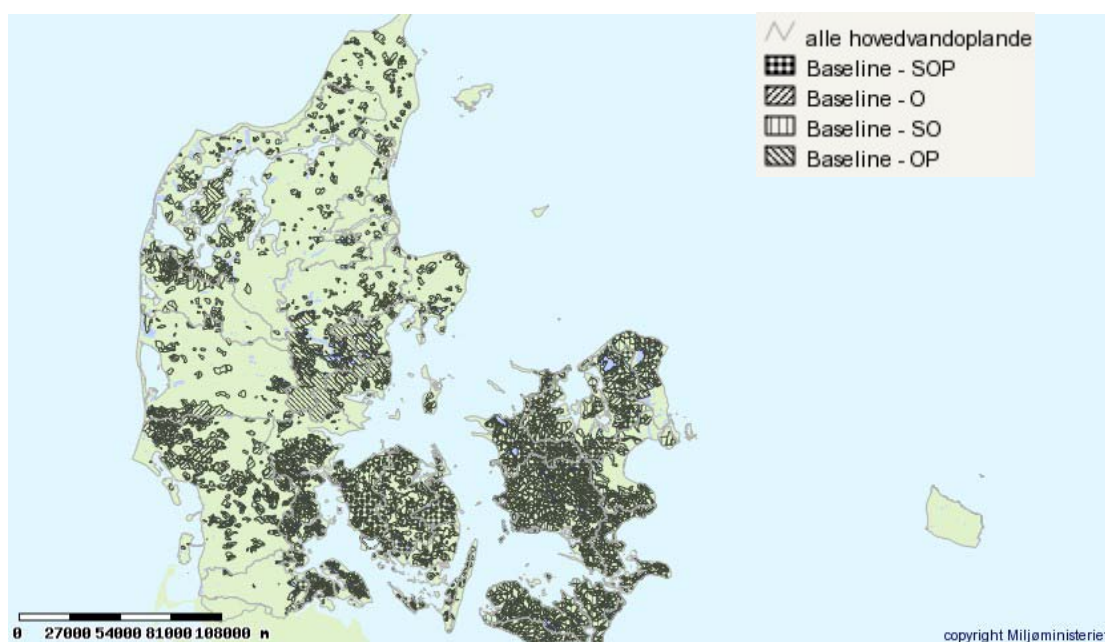
I nedenstående tabel er det forsøgt opgjort for Slagelse Kommune. Dette er gjort ved først at se på de gamle spildevandsplaner, samt regionplanens udpegninger når det gælder baseline.

For den supplerende indsats er det antaget, at situationen er nogenlunde den samme i de ni kommuner, der dækker Smålandsfarvandet, og derfor er den supplerende indsats delt med ni. Det giver et lille indblik i, hvilke yderligere krav der kan forventes inden 2015 for Slagelse Kommune.

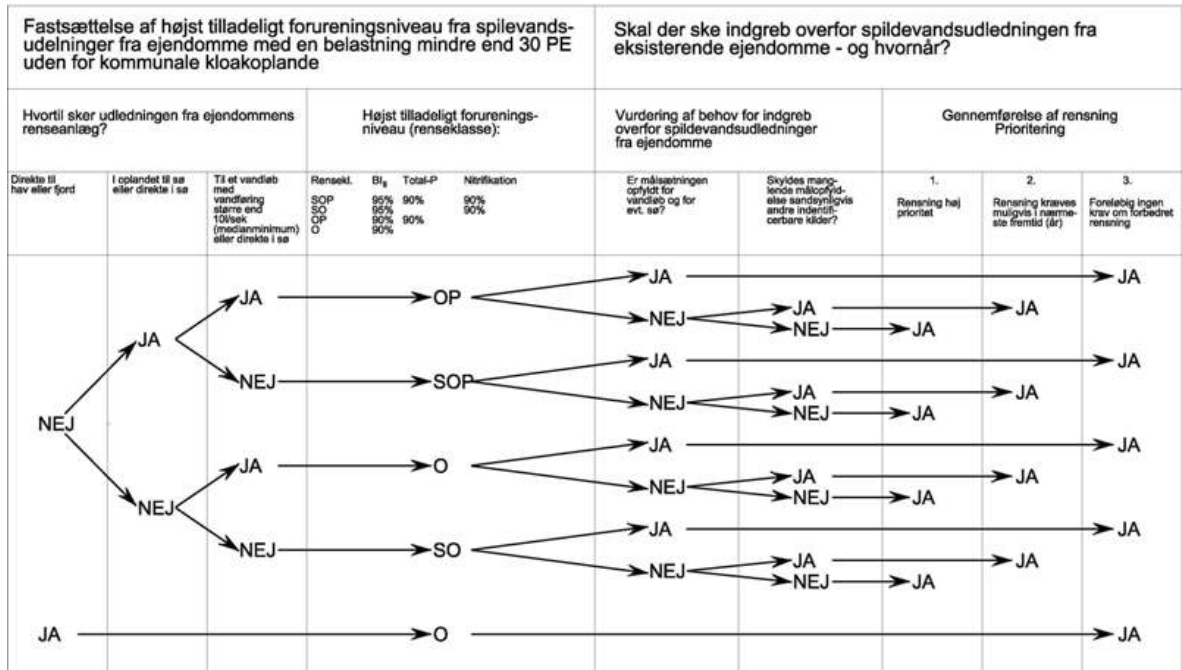
Påvirkninger	Baseline 2015	Supplerende indsats	Årlige omkostninger
Afskæring af renseanlæg	6 anlæg	2 – 3 anlæg	?
Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning	ca. 8.000 ejendomme	Ingen. For det omfatter alle i baseline.	?
Regnbetingede udløb – bassiner		ca. 12 udløb ud af ca. 295 mulige udløb	?

Ovenstående tabel rejser flere forskellige problemstillinger.

1. "Afskæring af renseanlæg". De seks anlæg, der er omfattet af baseline var ligeledes omfattet af spildevandsplanen i tidligere Slagelse Kommune. I den nye spildevandsplan for 2010 – 2020 har prioriteringen ændret sig af tekniske, miljømæssige og økonomiske årsager. Det betyder, at disse anlæg først vil blive nedlagt i perioden 2016-2019 i følge den gældende plan. Betyder den nye spildevandsplan, at basisline har ændret sig?
2. "Spredt bebyggelse – forbedret spildevandsrensning". Udpegningen af alle ikke kloakerede ejendomme i Slagelse Kommune som værende omfattet af Baseline 2015 er problematisk. Det er for det første problematisk, at Slagelse Kommune er en af de eneste kommuner i landet, hvor hele arealet er udpeget til baseline (se kortet nedenfor). Der bør sættes spørgsmålstegn ved udpegningsgrundlaget for baseline for den spredte bebyggelse i Slagelse Kommune.

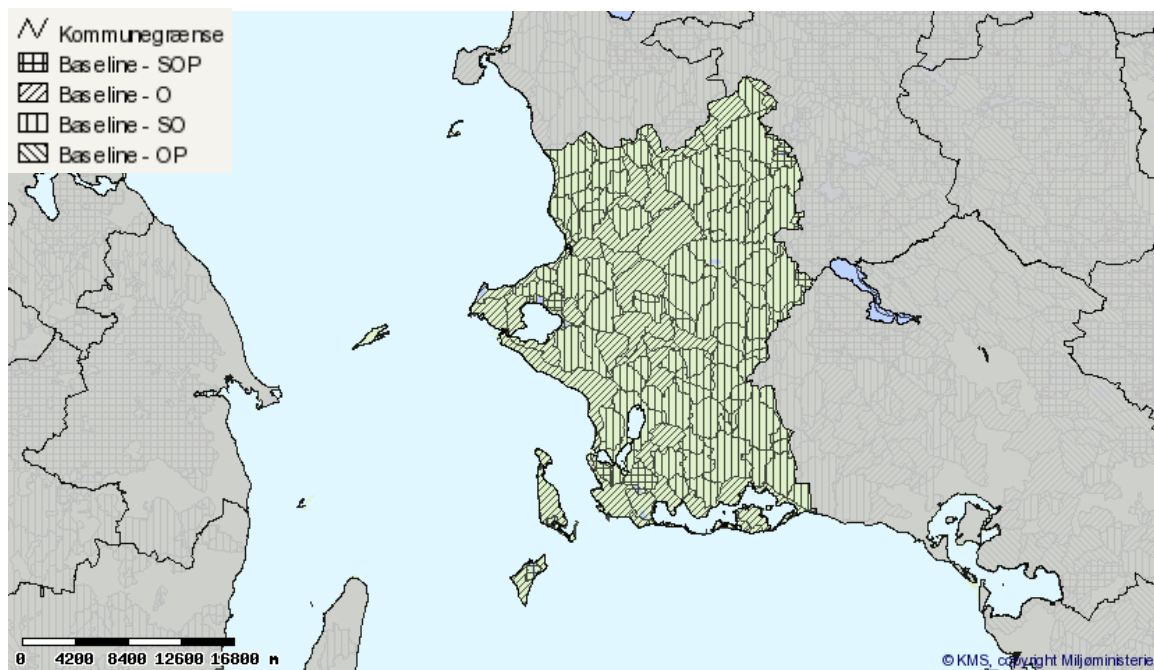

Problemet skyldes, at udpegningen i den tidligere Regionplan **kun** indeholder de generelle rensklasser, og dermed er alt i Slagelse Kommune omfattet af baseline. Regionplanen indeholdt udover de generelle rensklasser også et beslutningsdiagram, der skal bruges i vurdering for den enkelte ejendom. Se beslutningsdiagrammet nedenfor.

Beslutningsdiagrammet skal bruges til at fastsætte den endelige rensklasse, og vurdere behovet for forbedret spildevandsrensning på den enkelte ejendom. Dette gøres ud fra opfyldelsen af de fastsatte målsætninger for det vandområde, der modtager spildevandet. Det betyder, at Slagelse Kommune langt fra skal ud og give påbud til alle de ejendomme, der er omfattet af de generelle renskrav, hvis vi følger Regionplanens beslutningsdiagram. Men med vedtagelsen af Vandplanen er det kun de generelle renskrav, der er tilbage og ikke længere beslutningsdiagrammet. Dermed bliver alle ejendomme i princippet omfattet af krav om forbedret spildevandsrensning i det åbne land i Slagelse Kommune inden 2012.

Konsekvensen er, at f.eks. ejendomme, der ifølge beslutningsdiagrammet udleder direkte til hav eller fjord, og hvor der dermed ikke foreløbig er krav om forbedret rensning, vil være omfattet i Vandplanen på grundlag af den generelle udpegningsdiagram. Det samme er i princippet gældende for de vandløb og søer, hvor Vandplanens målsætning er opfyldt. Det mener Slagelse Kommune ikke kan være rimeligt, og disse ejendomme bør udtages af Vandplanens krav til baseline 2012, ligesom det er gældende for tilsvarende ejendomme i andre kommuner. Se kortet nedenfor.

3. "Regnbetingede udløb – bassiner". Det fremgår flere gange af Vandplanen, at den opgjorte indsats på dette område er forbundet med stor usikkerhed. Det forventes derfor, at det bliver meget op til Slagelse Kommune at vurdere behovet for en indsats på dette område i en kommende handleplan. Vidensniveauet på dette område er meget begrænset i Slagelse Kommune. Kommunen står derfor over for et større analysearbejde, før indsatsen over for de regnvandsbetingede udløb kan prioriteres. Både tidsmæssigt og økonomisk vurderer Slagelse Kommune, at det bliver svært at nå målet for 2015.

Retningslinjer

Vandplanerne indeholder en række stramninger i forhold til påbud i det åbne land, håndtering af regnvandet og udledningstilladelser. Dette gælder specielt ved godkendelser og revurderinger af godkendelser om udledninger af spildevand til vandløb, søer eller havet. Godkendelserne skal sikre, at Vandplanens miljømål overholdes, herunder baseline og supplerende reduktionskrav til påvirkning af overfladevand. Det kan skabe en del udfordringer, hvis der etableres en ny virksomhed, der udleder spildevand.

En af udfordringerne bliver, at Staten lægger flere af overvågningsopgaverne over på kommunerne. Med en godkendelse til udledning af spildevand skal Slagelse Kommune for eksempel vurdere, om området opfylder sit miljømål, eller om det ikke gør. Det kan blive svært i vores søer og i havet, hvor Staten ikke har viden om den aktuelle tilstand. Derefter skal det godtgøres, at tilladelsen ikke fører til en forringelse, eller det skal godtgøres, at miljømålet, uanset tilladelsen, kan nås ved hjælp af andre tiltag. Hvis der ikke sker en væsentlig forbedring af den operationelle overvågning, får Slagelse Kommune en væsentlig udfordring med at løfte opgaven omkring disse ekstra vurderinger.

Retningslinje 7 i Vandplanen på side 65 peger på, at de ca. 35 overløb Vandplanen har identificeret i Slagelse Kommune, hvor der bør ske en indsats, enten skal have etableret et first-flush bassin, områderne skal separatkloakeres eller der skal ske en lokal håndtering af overflade-

vandet. Det betyder endnu en ekstra indsats fra SK Forsyning og/eller Slagelse Kommune, som der yderligere skal afsættes ressourcer til. Slagelse Kommune sætter spørgsmålstegn ved Statens data, da Slagelse Kommune ikke engang selv kender det præcise antal udløb med overløb af spildevand.

Områdebeskrivelse

Ingen bemærkninger.

Påvirkninger

Der er en del ændringer i tabellen for renseanlæggene, men der er vel taget udgangspunkt i data fra 2005. Det betyder, at Vandplanen ikke er et udtryk for, hvordan situationen er i dag, men i højere grad hvordan den var i 2005.

Vandplanens kortbilag 7 illustrerer de regnbetingede udløb i Slagelse Kommune. Her er det værd at bemærke, at Slagelse Kommune ifølge kortet kun har udløb, der er spildevandspåvirkede, og ikke et eneste der er regnbetinget. Det stemmer naturligvis ikke overens med de faktiske forhold. Slagelse Kommune forventer desuden, ligesom Staten, at der er stor usikkerhed i de data, der er leveret.

I forhold til den spredte bebyggelse kan det meget vel være, at der er 29.500 ejendomme i hovedvandoplandet. Slagelse Kommune står for små 8.000 af disse ejendomme. Men igen må kommunen påpege, at det er langt fra alle 8.000 ejendomme, der kan gives påbud til. Der er for det første en lang række ejendomme, der leder direkte til hav eller fjord, og her kan der ikke gives påbud jf. beslutningsdiagrammet fra tidligere Vestsjællands Regionplan. Der kan ikke gives påbud til ejendommen, hvis vandområdet overholder sin målsætning, eller hvis der ikke er dokumentation for, at vandområdet ikke opfylder målsætningen. Ejendomme med sivbrønde leder ikke til et vandområde, og andre ejendomme overholder allerede lovgivningen. Af de 8.000 ejendomme forventer Slagelse Kommune, at der skal gives påbud til cirka halvdelen af ejendommene. Det kan i sidste ende betyde noget for kvælstof-/fosforberegningerne.

Tilstand

Ingen bemærkninger.

Virkemidler

Ingen bemærkninger.

Økonomi

Der er ingen tvivl om, at denne Vandplan kommer til at koste Slagelse Kommune, SK Forsyning og borgerne tid og ressourcer, hvis Slagelse Kommune skal leve op til kravene i Vandplanen. Udgifterne til opfyldelse af Vandplanen i forhold til kravene til forbedret spildevandsrensning kommer primært til at påhvile SK Forsyning og her igennem de borgere, der er medlem af kloakfællesskabet. Udfordringen bliver at gennemføre den ambitiøse spildevandsplan Slagelse Kommune har udarbejdet.

Udgifterne til realisering af spildevandsplanen finansieres primært gennem vandafledningsbidraget, som er låst fast af et prisloft fastsat af Konkurrencestyrelsen. Prisloftet bliver fremover vurderet af Konkurrencestyrelsen hvert år på baggrund af det niveau, der er lagt i år. I spildevandsplanen fremgår det, at vandafledningsbidraget skal være på 52 kr. pr. m³ ekskl. moms

for at spildevandsplanen kan gennemføres med en gæld på knapt ¼ mia. kr. Prisloftet fra Konkurrencestyrelsen er fastlagt til 34,45 kr. pr. m³ ekskl. moms. Det betyder, at SK Forsyning frem mod 2020 vil skulle optage lån på op imod 1,2 mia. kroner for at kunne gennemføre spildevandsplanen og dermed vandplanen.

SK Forsynings bestyrelse har klart tilkendegivet, at den ikke ønsker at tage ansvaret for en gældsætning af selskabet på 1,2 mia. kr. En så stor gæld vil gøre selskabet enormt sårbar over for ændringer i omgivelserne, som f.eks. rentestigninger, ny teknologi eller ændret rammevilkår fra Konkurrencestyrelsen.

På den baggrund er det svært at forestille sig, at Slagelse Kommune med det udmeldte prisloft kan gennemføre kravene i kommunens spildevandsplan og dermed Vandplanen.

Konsekvenser

Vandplanen kommer til at berøre flere borgere end nødvendigt i forhold til forbedret spildevandsrensning. Se begrundelsen i afsnittet "Indsatsprogram".

Påbud om forbedret spildevandsrensning i det åbne land medfører, at den enkelte lodsejer får udgifter til etablering af et nedsivningsanlæg eller lignende (30.000–100.000 kr.).

For ejendomme eller virksomheder, der er omfattet af offentlig kloakering vil det være svært at forestille sig, at vandafledningsbidraget/særbidraget ikke vil stige i fremtiden som en konsekvens af Vandplanen.

4. Kystvande

For Slagelse Kommunes otte kystområder gør det sig generelt gældende, at vidensgrundlaget er alt for spinkelt, og at opfyldelsen af miljømålene udskydes. Det er derfor vigtigt, at Staten bruger 1. planperiode på at fremskaffe de nødvendige data, så kommunen i 2. planperiode kan skærpe indsatsen for kystvandene.

Miljømål

For kystvandene i Slagelse kommune er det generelt sådan, at tilstandene, både økologisk og kemisk, langt fra er tilstrækkeligt undersøgt og beskrevet. Dette betyder, at fristen for målopfyldelsen "god tilstand" ikke kan forventes at være opnået inden udgangen af 2015.

Det er under afsnittet 1.2.4. beskrevet, at den økologiske tilstand gælder ud til 1-sømilgrænsen, mens den kemiske tilstand gælder ud til 12-sømilgrænsen. I den forbindelse bør det i Vandplanen angives ved hvilken sømilegrænse, det statslige og kommunale ansvar skiller. En sådan grænse er lavet for miljøgodkendelse af havbrug, og her er det 1-sømilgrænsen, der gælder.

I tabel 1.2.5. er bl.a. angivet niveau for støtteparameter – kvælstof - for at kunne opnå miljømålene. Det fremgår ikke af Vandplanen, hvad kvælstofniveauet er i dag, og hvem som skal måle kvælstofniveauet i fremtiden. I statens udkast til overvågning af kystvande (NOVANA) er det ikke planlagt, at der skal måles for kvælstof i de i tabellen oplyste vandområder.

Indsatsprogram og prioriteringer:

Under pkt. 1.3.1 fremgår det, at de årlige omkostninger ved implementering af miljømålsloven i Hovedvandopland Smålandsfarvandet beløber sig til i alt ca. 69 millioner kroner pr. år. Omkostningerne bæres af det offentlige, forsyningselskaber (borgerne) eller de berørte erhverv. Det er ikke nærmere angivet, hvad der menes med det offentlige. Hvor stor en del af omkostningerne forventes kommunerne at skulle bidrage med?

I Vandplanens note 2 under tabel 1.3.1 fremgår følgende:

Der er i udkast til vandplanerne fastlagt indsats svarende til 9.000 tons kvælstof. Det er med Grøn Vækst aftalerne fra hhv. juni 2009 og april 2010 besluttet, at der skal ske en reduktion på 19.000 tons kvælstof fra landbruget i 2015. For de 10.000 tons kvælstof er der som følge af aftalerne igangsat et udredningsarbejde om vandplanernes konsekvenser i visse egne af landet og den fremadrettede kvælstofregulering med belysning af fordele og ulemper ved en model med omsættelige kvælstofkvoter i forhold til alternativer mhp. fastlæggelse af resterende indsatskrav og valg af konkrete virkemidler. Det endelige resterende indsatsbehov, der skal nås i første planperiode (2010-2015) fastlægges først for det enkelte vandopland, når ovenstående analyse foreligger. Den samlede analyse skal være færdig i 2011. På baggrund af analysen vil der blive fastlagt en tidsplan for de fremadrettede krav til kvælstofreduktion.

Slagelse Kommune finder det meget uheldigt, at ovennævnte analyse ikke foretaget og medgår i høring til Vandplanen. Hvordan skal kommunerne, virksomhederne, forsyningselskaberne m.fl. forholde sig til ovenstående, når man ikke kender de fremadrettede krav til kvælstofreduktion? Slagelse Kommune forventer, at der kommer en ny høring af de fremadrettede krav til kvælstofreduktion, inden de vedtages.

I Vandplanens note 4 under tabel 1.3.1 fremgår følgende:

Indsatsen og valg af løsningsmodel vil i høringsperioden blive kvalificeret i et samarbejde med kommunerne, forsyningselskaberne og øvrige interessenter.

Er dette sket?

Under tabel 1.3.2c er det for kystvande ikke beskrevet, hvilken belastning der er for virksomheder/havbrug (restopland til åbne vandområder V2). Indgår virksomheder/havbrug ikke i indsatsen, og skal man se bort fra deres belastning?

Desuden er belastningen og indsatsen for Agersø Sund ikke beskrevet særskilt (eller er det en fejl, at der ikke er sammenhæng mellem tabel 1.3.2c og tabel 1.3.5). Dette gør det yderst vanskeligt for Slagelse Kommune og andre interessenter at vurdere, hvilken betydning Vandplanen får for dette område. Dette skal beskrives nærmere, da det er det område, som er mest påvirket af industri, renseanlæg, havbrug m.m.

I tabel 1.3.2c og tabel 1.3.5 er begrundelsen for forlængelse af tidsfrist for målopfyldelse i de fleste vandområder angivet som værende tekniske årsager (usikkerhed). Er det ikke i højre grad manglende viden, som er årsagen? Dette fremgår jo også af jeres tekst på side 55: "*En nærmere præcisering af indsatsbehovet forudsættes afklaret til Vandplan 2015 baseret på et forbedret vidensgrundlag blandt andet via resultater fra de kommende års overvågningsprogrammer.*"

På Vandplanens side 60 fremgår følgende:

Til den endelige vandplan vil der i samarbejde med de berørte parter blive udarbejdet supplerende tekst til vandplanen vedrørende særlige aktivitetszoner i relation til havne, sejlrender og klappladser. I relation hertil vil det blive præciseret hvorledes det skal sikres, at påvirkninger inden for disse aktivitetszoner (herunder blandingszoner for udledning af miljøfarlige forurenende stoffer) kan ske uden at hindre opfyldelsen af miljømålet i vandområdet uden for aktivitetszonerne. Endvidere vil der indgå redegørelse for udpegningsgrundlaget og konsekvensen for havne og områder, der er udpeget som stærkt modificerede vandområder. I redegørelsen vil der også indgå uddybning af betydningen for havne, sejlrender og klappladser af et vandområdes indplacering i en indsatskategori vedrørende miljøfarlige forurenende stoffer – jf. retningslinje nr. 49.

Slagelse kommune ser frem til dette samarbejde om en supplerende tekst. Spørgsmålet er bare, om der kan laves en tekst, der i tilstrækkelig grad kan understøtte forvaltningsgrundlaget for myndighederne. Det fremgår af mange klagesager, som er behandlet i Miljøklagenævnet, at klagenævnet lægger vægt på, at der jf. udkast til Vandplaner og basisanalyser fremgår, at der for vandområderne er utilstrækkelige oplysninger om tilstanden. Dette har betydet, at en række sager fra myndighederne er blevet ophævet.

I sagen om tilladelse til klappning af havnesediment fra Korsør Havn (10. september 2010) fremgår bl.a.:

Konklusion: I betragtning af, at den nuværende og fremskrevne tilstand i farvandsområdet ifølge oplysningerne i udkast til vandplan er moderat eller dårlig, og at man ikke kan forvente målopfyldelse i 2015 uden at der iværksættes supplerende tiltag samt at Agersø Sund Nord med hensyn til en forurening med miljøfarlige stoffer er kategoriseret i indsatskategori 2 "Vandområde under observation", finder flertallet ikke, at det er tilstrækkeligt dokumenteret, at klappning af uddybningsmaterialet fra Korsør Havn ikke vil kunne give anledning til en uacceptabel forhøjelse af belastningsniveauet af TBT i nærområdet og de tilstødende farvandsområder, herunder også i de internationale naturbeskyttelsesområder.

Det er på baggrund af Miljøklagenævnets ophævelser af sager med henvisning til Vandplanen Slagelse kommunes opfattelse, at Vandplanen og overvågningsprogrammet for mange vandområder er utilstrækkeligt. Det vil for myndighederne være nærmest umuligt at meddele tilladelser/godkendelser til påvirkninger af vandområderne, når datagrundlaget i dag og i fremtiden er alt for spinkelt. Som Miljøklagenævnet anvender vandplanerne, skal der laves en intensiv overvågning af samtlige vandområder. Det gælder både marine og ferske recipienter.

Retningslinjer

Der er under afsnittet "*kommunernes administration af miljølovgivningen*" angivet, at der ved meddelelse af tilladelser og godkendelser samt andre aktiviteter, der påvirker vandets tilstand i Hovedvandopland Smålandsfarvandet, gælder en række retningslinjer.

Disse retningslinjer gør det fuldstændig umuligt for myndighederne at meddele tilladelser eller godkendelser til påvirkninger af vandmiljøet. I særdeleshed på grund af, at tilstanden af de fleste vandområder i dag ikke er kendte. Som beskrevet ovenfor under afsnittet "*Indsatsprogram*" lægger Miljøklagenævnet vægt på, at tilstanden af vandområder ikke er kendte og underkender derfor myndighedernes afgørelser.

På side 65 er følgende angivet:

Afgørelser efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3, 4 og 5 om dambrug og andre erhvervsmæssige aktiviteter skal sikre, at vandplanens miljømål, herunder baseline-forudsætninger og supplerende reduktionskrav til påvirkning af overfladevand, overholdes. Kommunerne skal især være opmærksomme på godkendelser og revurdering af godkendelser vedr. udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet og på udledninger fra dambrug, som ikke er miljøgodkendt.

Dette indebærer, at tilladelse til øget påvirkning af vandmiljøet i et opland, hvor miljømål er opfyldt, som udgangspunkt først kan meddeles, når det er godtgjort, at tilladelsen ikke medfører en forringelse af tilstanden, og at tilladelse til øget påvirkning af vandmiljøet i et opland, hvor miljømål ikke er opfyldt, som udgangspunkt først kan meddeles, når det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag.

Men hvordan skal vi som myndighed behandle ansøgninger, når det i Vandplanen er anført, at tilstanden for de fleste vandområder p.t. ikke kendes?

Områdebeskrivelse

Ingen bemærkninger.

Påvirkninger

Det skal bemærkes, at Agersø Havbrug ikke angivet på listen på side 101. Herudover skal det for havbrug bemærkes, at der også "udledes" en ikke ubetydelig mængde kobber fra burene til havmiljøet. Dette er ikke beskrevet. Under miljøfremmede stoffer bør det også nævnes, at der er en diffus påvirkning fra Østersøen.

På side 113 ville det være meget ønskeligt, at stofbelastninger også bliver opgjort procentvis. Dette vil med al tydelighed illustrere, at landbruget og det naturlige baggrundsbidrag er de væsentligste kilder til især kvælstofbelastningen. Det virker urimeligt, at kommunerne ikke umiddelbart i fremtiden kan tillade virksomheder, havbrug eller renseanlæg at udvide deres anlæg, når det er så åbenbart, at deres belastningsbidrag med kvælstof er så beskedent. Som det fremgår på side 145, vil en 100 % fjernelse af disse kilder næppe have nogen betydning for målopfyldelsen.

På side 190 fremgår følgende:

Foreløbig sættes vandområder med betydende udledninger fra renseanlæg, spredt bebyggelse, regnbetingede udledninger, industri eller dambrug i kategorien "Observation" for de stoffer, der er angivet for den enkelte påvirkningstype i førnævnte tabel. Denne foreløbige kategorisering foretages ud fra generel viden om sandsynligheden for overskridelse af miljøkvalitetskrav

Der gøres opmærksom på, at I på side 201 for renseanlæg skriver:

Resultater fra bl.a. det nationale overvågningsprogram viser, at udledning fra normalt belastede renseanlæg udbygget med både kvælstof og fosforfjernelse ved en god fortynding i vandområdet normalt ikke vil give anledning til overskridelser af miljøkvalitetskravene

Tilstand

Ingen bemærkninger.

Virkemidler

Der er i Vandplanens afsnit om virkemidler og i Virkemiddelkataloget ikke nævnt virkemidler direkte i relation til kystvande. Slagelse kommune opfordrer til, at bl.a. tang- og muslingeproduktion nævnes som mulige virkemidler til reduktion af kvælstof i kystvandene.

Økonomi

Det kan ikke opgøres, hvilke økonomiske og administrative konsekvenser Vandplanen afsnit om kystvande får for Slagelse Kommune. Dette skyldes bl.a., at Vandplanen foreligger i et udkast, og at vi derfor ikke kender den endelige Vandplan. Desuden er der mange uafklarede spørgsmål, som Staten indtil videre ikke har ønsket/evnet at svare på.

Det fremgår i udkast til Vandplan under pkt. 1.3.1, at de årlige omkostninger ved implementering af miljømålsloven i Hovedvandopland Smålandsfarvandet beløber sig til i alt ca. 69 millioner kroner pr. år. Omkostningerne bæres af det offentlige, forsyningselskaber (borgerne) eller de berørte erhverv. Det er ikke nærmere angivet, hvad der menes med det offentlige, og hvor stor en del af omkostningerne Slagelse kommune forventes at skulle bidrage med.

Her ud over er der bl.a. følgende relevante spørgsmål:

- Hvem skal forestå og betale for undersøgelser af vandområder, som ikke er en del af det nationale overvågningsprogram NOVANA?
- Hvem skal forestå og finansiere eventuelle virkemidler?
- Hvilke økonomiske og administrative krav er der til de kommunale handleplaner?
- Hvordan skal kommunen træffe afgørelser i godkendelses- og tilladelsessager, når tilstanden af vandområderne ikke er kendte?
- Hvad bliver de fremadrettede krav til kvælstofreduktionen (som først kendes i 2011), og hvilke konsekvenser får det for kommunens økonomi og administration?

Konsekvenser

Som det fremgår af afsnittet "Økonomi" er der mange uafklarede spørgsmål, hvilket gør, at konsekvenserne ikke kan opgøres for kommunen som helhed.

Desuden kan det blive svært at tillade nye virksomheder, borgere m.fl., hvis bl.a. Statens mål for kvælstofreduktion skal gennemføres. Dette kan betyde, at kommunen ikke må udlede mere kvælstof (f.eks. fra renseanlæg), og at kommunen som helhed skal begrænse sin kvælstofudledning.

Det kan også vise sig, at Slagelse Kommune må give afslag til miljøgodkendelser af nye større virksomheder, da afgørelser fra Miljøklagenævnet viser, at der ikke kan meddeles tilladelser/godkendelser til aktiviteter i vandområder, hvor tilstanden ikke er kendt. Samtlige vandområder i Slagelse kommune er ikke tilstrækkeligt undersøgt, hvorfor tilstandene ikke er kendte.

5. Grundvand

Af de ti grundvandsforekomster, som vedrører Slagelse Kommune, har fire forekomster dårlig kemisk tilstand og syv forekomster dårlig tilstand mht. vandmængde. I første planperiode arbejdes udelukkende med indvindinger, som hindrer opfyldelsen af miljømål for vandløb. Problemer med vandbalance, kemi og påvirkning af våd natur (bortset fra vandløb) udskydes til efterfølgende planperioder.

Vandplanens afsnit om grundvand bærer præg af, at der er store usikkerheder i opbygningen af den geologiske model og i modelleringen af sammenhængen mellem grundvand og overfladevand. Flere af grundvandsforekomsterne er afgrænset, eller måske snarere sammenlagt, på en måde, så det forståelsesmæssigt er vanskeligt at forholde sig til dem. Hvis retningslinjerne tages for pålydende, giver det en række problemer i forhold til vandindvindingstilladelser og mulighederne for byudvikling i områder med særlige drikkevandsinteresser. Økonomien er kun meget overfladisk behandlet, og det er svært at gennemskue, hvordan de kommunale handleplaner skal se ud.

Miljømål

Det er vanskeligt at vurdere, om miljømålet om maksimalt at indvinde 35 % af grundvandsdannelsen er realistisk i forhold til det modelværktøj, som skal afgøre, om målet er opfyldt eller ej.

Det er uklart, hvorfor der for øvrige stoffer, dvs. miljøfarlige og naturligt forekommende stoffer, som medvirker til at grundvandsforekomster er i risiko for ikke at opnå god kemisk tilstand, kun er fastsat tærskelværdier for nogle enkelte forekomster.

Skal kloridindholdet i alle analyser fra en forekomst være <250 mg/l, for at forekomsten kan opnå god kvalitativ tilstand? Det forekommer i givet fald at være et ganske urealistisk mål.

Indsatsprogram

Hvor mange af de 12 anlæg til kompensierende udpumpning i tabel 1.3.1 skal etableres i Slagelse Kommune? Se uddybende bemærkning under "Miljømål og indsatsbehov".

Vandplanen beskriver store problemer med vandbalancen. Fristen for at opnå miljømålene på bl.a. dette punkt udskydes til efterfølgende planperioder, men kommunerne skal forny mange store vandindvindingstilladelser formentlig inden udgangen af 2013. Er det tanken at indvindingstilladelserne kun fornys for en ganske kort årrække? Se i uddybende bemærkninger under "Tilstand" samt "Miljømål og indsatsbehov".

Vandplanen side 61, kemisk tilstand:

"Der foreligger ikke et tilstrækkeligt vidensgrundlag til at kunne vurdere eller beskrive kontakten mellem grundvand og overfladevand, - ligesom der ikke findes beregningsmetoder, der med tilstrækkelig sikkerhed kan redegøre for en eventuel påvirkning".

Hvornår forventes det, at dette vidensgrundlag foreligger?

I tabel 1.3.2a er det angivet, at fuld målopfyldelse kræver begrænsning af vandindvindingen i forhold til 143 km vandløb, men af teksten side 129 lyder det som om, at der er tale om 213 km. Hvad skyldes forskellen på de to tal?

Side 31 og side 201 er der omtalt et dokument, som indgår som en del af Vandplanen:

"Indsatsprogrammet er baseret på, at den eksisterende miljølovgivning og tidligere aftaler om handlingsplaner for vandmiljøet i vidt omfang indeholder grundlæggende bestemmelser og foranstaltninger, der har til formål at beskytte og forbedre miljøtilstanden i vandmiljøet. Der er redegjort for disse grundlæggende foranstaltninger i et særskilt dokument, der indgår som en del af denne vandplan. (Dokumentet er udarbejdet i henhold til reglerne i § 4, stk. 1, nr. 7, i bekendtgørelse om ændring af bilag 2 til miljømålsloven om indholdet af vandplanen og om indholdet af indsatsprogrammet mv.)."

Det beskrevne dokument synes dog ikke at passe med nogle af de beskrevne bilag. Hvor findes dokumentet?

Retningslinjer

- 1) Indebærer retningslinjen, at det ikke vil være muligt at give nye tilladelser til indvinding af vand fra grundvandsforekomster, som er vurderet "ringe" med hensyn til kvantitet og/eller kvalitet?
- 3) og 37) Indebærer retningslinjerne, at det ikke vil være muligt at give nye samt forny tilladelser til indvinding af vand fra grundvandsforekomster, som er vurderet "ringe" med hensyn til kvantitet og/eller kvalitet?
- 37 b) Er der fastsat kravværdier, der accepterer en større reduktion af vandføringen for vandløb i Slagelse Kommune? Hvis ja, hvor og med hvilken begrundelse? Hvis nej, er der da en forventning om at gøre det?
- 37 c) Er det hensigten, at alle ansøgninger i og i umiddelbar nærhed af Nature 2000 områder fremsendes til Miljøcenteret med henblik på vurdering?
- 37 d) Det må tydeliggøres, at de beregnede udnyttelsesgrader i denne første Vandplan ikke skal lægges til grund for behandling af ansøgninger om tilladelse til vandindvinding. Ellers vil det ikke være muligt at forny indvindingstilladelser af vital betydning for den almene vandforsyning i Slagelse.
- 38) Den logiske følge af denne prioritering er, at ingen markvandingstilladelser fra grundvandsforekomster, der er vurderet "ringe", kan fornys. Er det hensigten?
I Regionplan 2005-2016 for Vestsjællands Amt, afsnit 10.8 er der fastlagt områder, hvor der normalt ikke gives nye tilladelser til markvanding. Begrundelsen for fastlæggelsen er omtalt i regionplanens redegørelsesdel. Kommunen savner en videreførelse eller en erstatning for denne områdefgrænsning, som kan fungere som et praktisk brugbart forvaltningsværktøj for kommunen.
- 40) Hvordan håndteres denne retningslinje? Slagelse By og en række mindre byer i kommunen ligger i Område med særlig drikkevandsinteresse (OSD). Kortlægningen af OSD-området er indledt medio 2010, og der vil gå en årrække, før kortlægningen er afsluttet. Når kortlægningen er afsluttet, forventer kommunen, at der foreligger et brugbart grundlag til vurdering af grundvandsbeskyttelsen i potentielle byudviklingsområder. Vil det indtil da være umuligt for kommunen at udlægge nye arealer til byudvikling i OSD-områder? Det skal fremgå af kommune- og lokalplaners retningslinjer, hvordan grundvandsinteresser beskyttes. BLST har meddelt, at der ikke må indføres bestemmelser om forbud mod brug af pesticider i lokalplaner. Kommunen vil gerne have eksempler på "lovlige" retningslinjer i kommune- og lokalplaner, som opfylder ovennævnte krav.
- 41) Er det tanken, at markvandingstilladelser fra sådanne magasiner skal afvikles, når de udløber? Vil der ikke kunne gives tilladelse til markvanding i områder, hvor der (inden for rimelig boreddybde) kun findes "dybereliggende, velbeskyttede grundvandsmagasiner med god vandkvalitet"?

Markvanding og kloridindhold. Der findes en række tilladelser til markvanding m.v. fra boringer, hvor kloridindholdet overskrider 250 mg/l. Disse tilladelser er typisk givet i områder, hvor der ikke foregår indvinding til drikkevandsformål, særligt i den sydøstlige del af kommunen. Tilladelserne er bl.a. givet i overensstemmelse med udmeldinger fra Miljøklagenævnet, hvor nævnet i en række afgørelser har udtalt, at ressourcemæssige hensyn i almindelighed taler for at anvende grundvand af dårlig kvalitet til formål, som ikke kræver drikkevandskvalitet. Tilladelserne er umiddelbart i konflikt med retningslinje 3. Er det tanken, at disse tilladelser skal afvikles?

Områdebeskrivelse

Det er vanskeligt at forstå afgrænsningen af grundvandsforekomsterne, særligt de forekomster som består af mange små "delområder". Slagelse Kommune håber, at en opdatering af den geologiske model (se side 152) også kan føre til en revision af grundvandsforekomsterne, så forekomsterne praktisk og forståelsesmæssigt bliver lettere at forholde sig til.

I tabel 2.1.7, side 91, er det angivet, at det totale OSD-areal for indsatsområde Agersø-Omø er 3 km², men at det kun er 2 km² heraf der ligger i hovedoplandet. Det er uklart, hvorfor der er forskel på de to tal - begge øer er da omfattet af hovedopland 2.5.

Påvirkninger

Ingen bemærkninger.

Tilstand

I tabel 2.3.11 er udnyttelsesgraden for de enkelte grundvandsforekomster beregnet. For forekomst 2.5.2.30, som dækker store centrale dele af Slagelse Kommune, er udnyttelsesgraden beregnet til 6351 %. En udnyttelsesgrad i den størrelsesorden er absurd, særligt når det tages i betragtning, at det skulle være foregået i minimum 20 år. For flere andre grundvandsforekomster er der beregnet udnyttelsesgrader på flere hundrede procent. På den baggrund er det generelt vanskeligt at fæstne lid til de beregnede udnyttelsesgrader.

Det er anført, at beregningen af den udnyttelige ressource er behæftet med en del usikkerhed, men at den beregnede ressource kan bruges som en vejledende størrelse til overordnet at forvalte grundvandsmængden ved behandling af nye eller ændringer af eksisterende vandindvindingstilladelser. Hvis det også er tanken at den beregnede ressource skal anvendes vejledende i forbindelse med fornyelse af eksisterende tilladelser, har Slagelse Kommune svært ved at se, hvordan det vil være muligt at forny tilladelsen til kommunens største kildeplads - blandt flere andre - uden at komme i væsentlig konflikt med retningslinje 37. Inden Vandplanen vedtages, må det afklares, hvordan denne konflikt skal håndteres.

Nederst side 152 er det oplyst, at de deloplande, hvor den nuværende tilladte indvinding vurderes at resultere i en overskridelse af den acceptable vandløbspåvirkning er vist i bilag 3. Dette er ikke korrekt i forhold til vandløb på Sjælland. I bilag 3 er det i hvert fald oplyst, at det er de indberettede indvindingsmængder, som er anvendt i beregningen. Det betyder, at der ikke er taget højde for, at den tilladte indvindingsmængde til den almene vandforsyning i f.eks. Slagelse Kommune er ca. 65 % større end den faktiske indvinding. Det er nødvendigt, at indvindingstilladelserne, særligt til de vandforsyninger, som har store ubebyggede bolig- og erhvervsområder i deres forsyningsområde, er noget større end den faktiske indvinding for at sikre den nødvendige fleksibilitet til bolig- og erhvervsudvikling. Det er således de tilladte

mængder, som kommunen er nød til at forholde sig til i forbindelse med fornyelse af tilladelserne. Derfor er en beregning, der alene baserer sig på de hidtil indvundne mængder, ikke fyldestgørende som forvaltningsgrundlag. Slagelse Kommune går ud fra, at den beregnede overudnyttelse i forhold til den kvantitative påvirkning af vandløbene på 5,5 mio. m³, er beregnet ud fra den gennemsnitlige indvinding i perioden 1995-2005, som anført i det tekniske baggrundsnotat.

For forekomst 2.5.2.34 Agersø-Omø, er det i tabel 2.3.13 oplyst, at der ikke findes analyser for perioden 1990-2005. Slagelse Kommune vurderer, at Omø Vandværks boring DGU nr. 219.25 må være knyttet til denne forekomst, og på denne boring findes der flere boringskontroller fra den pågældende periode.

Saltvandsindtrængning. Nedenfor er gengivet tre tekster om saltvandsindtrængning/klorid.

"Saltvandsindtrængning (side 153)

I 7 grundvandsforekomster (2.5.2.9, 2.5.2.10, 2.5.2.30, 2.5.2.34, 2.5.2.35, 2.5.2.36 og 2.5.3.6) er der tegn på forhøjede saltkoncentrationer som følge af indvinding."

"Saltvandsindtrængning mm. (side 158)

I 9 grundvandsforekomster er der tegn på forhøjede saltkoncentrationer som følge indvindingsbetinget opstigning af saltvand. I 5 af forekomsterne er der samtidig konstateret et gennemsnitligt indhold af klorid over tærskelværdien."

"Klorid (side 155)

4 regionale og 2 dybe forekomst er ringe, hvad angår indholdet af klorid. Kloridet har naturlig oprindelse og der forekommer forhøjede baggrundskoncentrationer i en lang række af forekomsterne, dog uden af kvalitetskravet generelt overskrides. I disse 5 forekomster er kloridkoncentrationen over kvalitetskravet og med stor sandsynlighed indvindingsbetinget. Der sættes derfor ikke en ny, forhøjet tærskelværdi for disse forekomster."

Det er svært at få teksterne samt antallet af belastede forekomster til at stemme overens. Der synes at være behov for korrekturlæsning.

Det er heller ikke indlysende, hvordan det i tabel 2.3.12 er muligt at vurdere alle forekomster mht. saltvandsindtrængning, mens der i tabel 2.3.13. er otte forekomster, og i tabel 2.3.14. er ni forekomster, som ikke kan vurderes pga. manglende analyser. Forekomst 2.5.2.30 er vurderet ringe i tabel 2.3.12 mht. saltvandsindtrængning men god i tabel 2.3.13 mht. klorid. Forekomst 2.5.2.34 er vurderet ringe i tabel 2.3.12 men ifølge tabel 2.3.13 findes der ingen analyser fra forekomsten. For sidstnævnte forekomst er det i tabel 2.3.11 oplyst, at forekomsten er uden for model, så hvordan er vandbalance, saltvandsindtrængning mv. i tabel 2.3.12 vurderet? Forekomst 2.5.2.36 er vurderet ringe mht. saltvandsindtrængning i tabel 2.3.12 men god i tabel 2.3.14.

På side 150 i Vandplanen er det oplyst, at vandbalancen vurderes ud fra den "aktuelle indvinding". Side 115 fremgår det imidlertid, at den årlige indvinding i tabel 2.3.11 er beregnet som gennemsnittet for perioden 1991-2005, hvilket ikke kan betegnes som den aktuelle indvinding. I det tekniske baggrundsnotat får man indtryk af, at det er indvindingen i perioden 1995-2005,

som er anvendt. Det bør fremgå tydeligt hvilket datagrundlag, der ligger til grund for beregningerne.

Side 153, nederst. Hvornår forventes det, at der er foretaget en systematisk kortlægning af kildevæld i Natura 2000 områder?

Side 155, nitrat. Der står, at to regionale forekomster er ringe mht. nitrat, men ifølge tabel 2.3.13 er kun en regional forekomst vurderet ringe.

Miljømål og indsatsbehov

Der foreslås ikke indsatser rettet mod opfyldelse af miljømål for vandbalancen i første planperiode. Indsatsen i første planperiode rettes alene mod opfyldelse af miljømål for vandløb. Det kræver en samlet ændret indvinding på Sjælland på 84 mio. m³. Når man dropper oplande, hvor selv store reduktioner kun øger afstrømningen marginalt, samt oplande hvor vandløbene næsten opfylder afstrømningskravet, er der behov for at omlægge/nyplacere en indvindingskapacitet på 29 mio. m³ på Sjælland. Slagelse Kommune går ud fra, at det er 5,5 mio. m³ heraf (jf. tabel 1.3.1), som vedrører hovedopland 2.5, og at intet af denne reducerede indvinding vedrører Slagelse Kommune.

Vurderet ud fra fig. 3.2 i det tekniske baggrundsnotat er der kun et delvandløbsopland i Slagelse Kommune, hvor der er behov for forbedret vandføring, men i figur 3.4 i samme notat er der vist to oplande i Slagelse Kommune, hvor der mangler mindre end 1 l/s. Hvor mange af de i tabel 1.3.1 omtalte 12 anlæg til kompenserende udpumpning tænkes placeret i Slagelse Kommune – et eller to?

Det nordligste opland på fig. 3.4, lige syd for Slagelse By, føder antagelig Harrested Å – det er i hvert fald det nærmeste vandløb. Det stemmer med, at der ifølge bilag 5.6, side 50, mangler vand på den øverste strækning af Harrested Å – i øvrigt mere end 1 l/s. Indenfor området findes Rosted og Omegns Vandværk med en årlig indvinding på ca. 55.000 m³ vand samt en lille markvander med 6.000 m³/år. Det er ikke muligt for kommunen at vurdere, om det er disse mindre indvindinger, som skulle være årsag til den manglende medianminimumsvandføring. Det sydligste opland på fig. 3.4 omfatter tilsyneladende Øllemoserenden og Lungrenden. I bilag 5.6, side 49-50, er der angivet to stationer i Øllemoserenden. På ingen af stationerne er den aktuelle vandføring mindre end kravet. Lungrenden er ikke nævnt i bilag 5.6. Så vidt kommunen kan vurdere, foregår der ingen vandindvinding inden for området. Det er svært at få udpegningen, som et område hvor der skal foretages kompensationsudpumpning, til at harmonere med oplysningerne i tabellen om, at der ikke mangler vand.

Slagelse Kommune har generelt ikke mulighed for at vurderer rigtigheden og rimeligheden af de beregnede krav til medianminimumsvandføringer samt den aktuelle medianminimumsvandføring, som er angivet i det tekniske baggrundsnotat, bilag 5.6, side 48-50. Kommunen ønsker en uddybende redegørelse for beregningerne, som minimum indenfor de - et eller to - oplande, hvor der ifølge planen skal etableres kompensationsudpumpningsanlæg.

Det påpeges, at ændring eller flytning af vandindvinding vil kræve en nærmere vurdering af påvirkningen i det område, hvor indvindingen foreslås flyttet hen. Hvornår forventer Staten at foretage en mere detaljeret analyse af muligheden for at indvinde kystnært under hensyntagen til vandressourcens drikkevandskvalitet, og på den baggrund fremlægge forslag til hvor

indvindingen skal flyttes hen? Det er svært at gennemskue, om der tænkes nyplaceret indvinding i Slagelse Kommune, f.eks. nogen af de i alt 29 mio. m³, som skal omplaceres på Sjælland?

Det anvendte modelværktøj har en række begrænsninger, og det foreslås, at spørgsmålet om vandløbspåvirkning tages op til revurdering i Vandplan 2015 og Vandplan 2021. Samtidig er der et aktuelt behov for at vurdere effekten af vandindvindingen i forbindelse med fornyelse af en lang række vandindvindingstilladelser. I Forslag til Vandplan står der bl.a.:

"Af hensyn til sagsbehandling af en lang række vandindvindingstilladelser og VVM'ere i tilknytning hertil i begyndelsen af planperioden, skal behov for ændring af vandindvindingen vurderes i denne vandplan. Ændring eller flytning af indvinding vil kræve en nærmere miljøvurdering af påvirkningen i det område, hvor indvindingen foreslås flyttet til."

Det er svært at gennemskue konsekvensen af de betydelige usikkerheder – både på beregning af vandløbspåvirkningen, på beregning af vandbalancen og det uafklarede spørgsmål om påvirkning af vandafhængig terrestrisk natur. Hvis man fra Statens side ønsker, at tilladelserne til vandværkerne fornys for 30 år, som er udgangspunktet i vandforsyningslovens § 22, er det nødvendigt med en klar udmelding om, hvordan ovennævnte usikkerheder håndteres i forbindelsen med fornyelserne.

Tabel 2.4.11, side 200. Kloridproblemer og saltvandsindtrængning skal klares med "generelle reguleringer og kommunale indsatsplaner". Hvis man sammenholder med tabel 1.3.2d fremgår det, at løsningen for f.eks. forekomst 2.5.2.30 kan indebære reduktion og/eller flytning af kildepladser. I indsatsplanen Slagelse Nordøst, som omfatter kommunens største kildeplads (som må indvinde fra nævnte forekomst), er der en indsats om at fordele indvindingen mere jævnt over døgnet, men intet om reduktion eller flytning af kildepladsen. Hvad er det for "generelle reguleringer", som reducerer eller flytter indvindinger pga. enkelte borer med for højt kloridindhold? Kommunen vil gerne have uddybet, hvordan problemerne med forhøjet kloridindhold løses ved hjælp af "generelle reguleringer og kommunale indsatsplaner".

Hvis der skal flyttes kildepladser for at opfylde vandplanens krav til kvalitativ tilstand af grundvandsforekomster, særligt med hensyn til klorid, bør det tydeligt fremgå af Vandplanen.

Tabel 2.4.11, side 200. Hvad er forskellen på klorid og saltvandsindtrængning?

Virkemidler

Udgifterne til "kompenserende udpumpning" (udpumpning af grundvand til overfladevandforekomster) er ifølge Virkemiddelkataloget 36.000 kr./år pr. anlæg ved en levetid på 30 år. Det fremgår ikke af Virkemiddelkataloget hvilke forudsætninger, der ligger til grund for denne vurdering. Er der tale om udpumpning fra eksisterende boring? Er der indregnet udgifter til iltning, bundfældning og eventuel anden nødvendig vandbehandling? Hvilke antagelser er der gjort om afstand til strømforsyning? osv. Der er henvist til en rapport fra Roskilde Amt/HOH Vand & Miljø, 2002 som ikke umiddelbart er tilgængelig.

Økonomi

Hvis der skal etableres to anlæg til kompenserende udpumpning i Slagelse Kommune som indikeret i det tekniske baggrundsnotat, fig. 3.4, og hvis prisen beregnet af Roskilde Amt/HOH

Vand & Miljø i 2002 (Virkemiddelkataloget side 21) holder, vil der være tale om en udgift i størrelsesordenen 1 mio. kr. svarende til en annuieret omkostning på 72.000 k./år ved en levetid på 30 år. Det er uklart, hvem der skal etablere og drive udpumpningsanlæggene.

Det er i øvrigt uigennemskueligt, hvilke udgifter kommunen, forsyningsselskaber, virksomheder og evt. borgere vil blive påført i forbindelse med gennemførelse af planen. Hvis løsningen af f.eks. vandbalanceproblemerne indebærer hel eller delvis flytning af kildepladser, vil der være en betydelig udgift forbundet hermed.

Konsekvenser

Det er svært umiddelbart at vurdere konsekvenserne af Vandplanen på grundvandsområdet. Hvis planen vedtages med nuværende indhold, vil det umiddelbart medføre væsentlige begrænsninger i byudvikling i områder med særlige drikkevandsinteresser. Derudover vil det blive nærmest umuligt at give nye og forny eksisterende indvindingstilladelser fra grundvandsforekomster, som er vurderet ringe med hensyn til kvantitativ og kvalitativ tilstand.

Derudover vurderes Vandplanens indhold vedr. grundvand at være for uklart til, at kommunen kan udarbejde kommunale handleplaner på baggrund heraf, alternativt bliver handleplanen meget "tynd".

6. Natura 2000 områder

Høringssvaret er gældende for Natura 2000-område nr. 162 "Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø" og Natura 2000-område nr. 116 "Centrale Storebælt og Vresen"

Kommunens kommentarer til Natura 2000 planerne retter sig primært mod miljømålet om antallet af fuglearter i Natura 2000 område nr. 162 samt økonomien bag planerne, som jo ikke er medfinansieret af Staten og som primært skal bygge på frivillige aftaler med lodsejerne.

Miljømål

Natura 2000-område nr. 162:

Det fremgår af de konkrete målsætninger, at der skal være grundlag for at specifikt antal af en række rastende/fouragerende fuglearter, f.eks. 3.000 fløjsænder.

Ved møde mellem kommunen, Miljøcenteret og Skov- og Naturstyrelsen den 4. februar 2010 fik kommunen den opfattelse, at der for en eller flere arters vedkommende var stor usikkerhed om, hvorvidt det fastsatte antal fugle var realistisk opnåeligt. Bl.a. blev det tilkendegivet fra Naturstyrelsen, at antallet af fløjsænder skønnedes urealistisk højt. I forbindelse med en Natura 2000 konsekvensredegørelse for et projekt i området har Slagelse Kommune vurderet, at det fastsatte antal fløjsænder (3.000) er urealistisk.

De fastsatte mål (antal fugle) for de enkelte arter, vil kunne få stor betydning, for såvel kommunens handleplaner som for konsekvensredegørelser i forbindelse med planlægning og projekttilladelser fremover. Eksempelvis vil kommunen kunne være tvunget til, ud fra et forsigtighedsprincip, at forholde sig restriktivt i konkrete planlægnings-/dispensationssager, når der for dele af udpegningsgrundlagene ikke er opnået gunstig bevaringsstatus. Antallet af fourageren-

de, rastende og fældende fløjsænder i området har, vurderet ud fra tilgængelige data, været lavt i en lang årrække, og der er således meget langt op til et antal på 3.000 som fremgår af planforslaget.

Kommunen har altså et ønske om, at de beskrevne mål for antallet af fugle (såvel fløjsand som øvrige arter) er realistisk opnåelige for at undgå en unødigt restriktiv forvaltning af området. Kommunen beder derfor Staten om at tage fornyet/udbyggende stilling til, i hvilket omfang det er realistisk muligt at opnå de mål (antal fugle), som er angivet i planforslaget.

Indsatsprogram

Ingen bemærkninger.

Retningslinjer

Ingen bemærkninger.

Områdebeskrivelse

Ingen bemærkninger.

Påvirkninger

Ingen bemærkninger.

Tilstand

Ingen bemærkninger.

Virkemidler

Ingen bemærkninger.

Økonomi

Slagelse Kommune skal udarbejde handleplaner for Natura 2000 områderne gældende til og med 2015. Udarbejdelsen skal ske inden for en periode på seks måneder. Statens krav til detaljeringsniveauet kendes endnu ikke med sikkerhed. Der er ingen medfinansiering fra Staten til opgaven. Det vurderes, at opgaven vil kræve konsulentbistand i seks måneder, og at udgiften skønsmæssigt vil være ca. 800.000 kr. afhængigt af kravet til detaljeringsniveau.

På baggrund af handleplanerne skal kommunen gennemføre en række konkrete naturprojekter i perioden 2012-2015, f.eks. anlæggelse af vandhuller, oversvømmede enge, hegning til kreaturer og ændret landbrugsdrift.

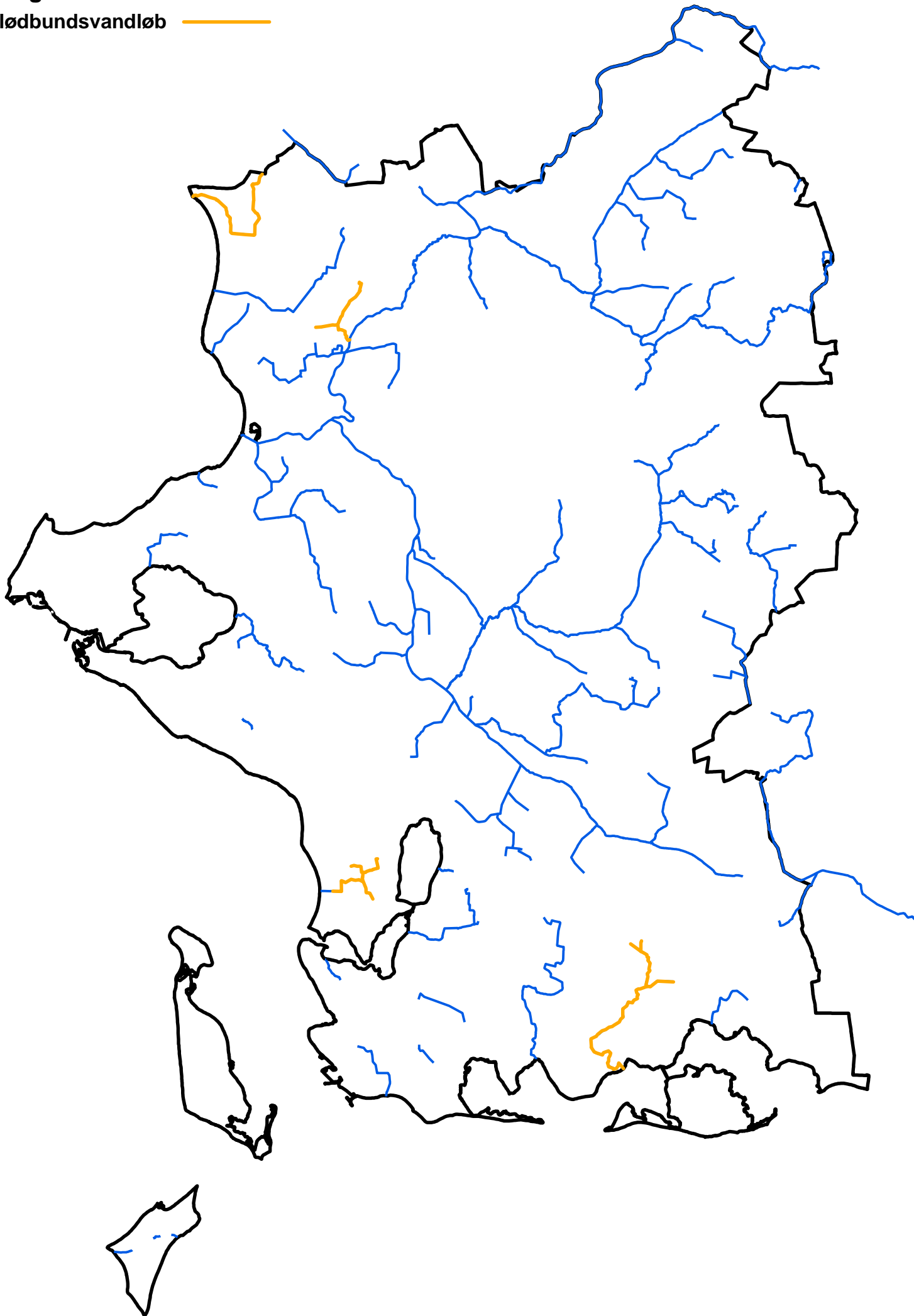
Ifølge By- og Landskabsstyrelsen forventes det, at handleplanerne helt overvejende gennemføres ved frivillige aftaler og støtteordninger (landdistriktsmidler, naturforvaltningsmidler og EU-Life midler). Indholdet af disse ordninger kendes endnu ikke, ligesom det er usikkert, hvor mange midler der vil være til rådighed. Dermed er der p.t. usikkerhed omkring finansieringen af projekterne, herunder de ressourcer der skal afsættes i administrationen til at sikre finansieringen. Eksempelvis er ansøgning om EU-Life midler uhyre ressourcekrævende. Det er p.t. uvist, om kommunernes ressourceforbrug til gennemførelse og administration vil kunne kompenseres økonomisk.

Konsekvenser

I følge Naturbeskyttelsesloven er kommunerne forpligtet til at gennemføre projekter, der er nødvendige for at tilfredsstillende naturforhold opnås. I tilfælde, hvor der ikke kan opnås en frivillig aftale med ejeren om et nødvendigt projekt, skal kommunen pålægge ejeren at tåle gennemførelsen af projektet. Lodsejere skal kompenseres for de tab/ejendomsforringelse m.v. som et projekt eventuelt medfører. Forventningen er, at de fleste projekter vil kunne gennemføres med frivillige aftaler.

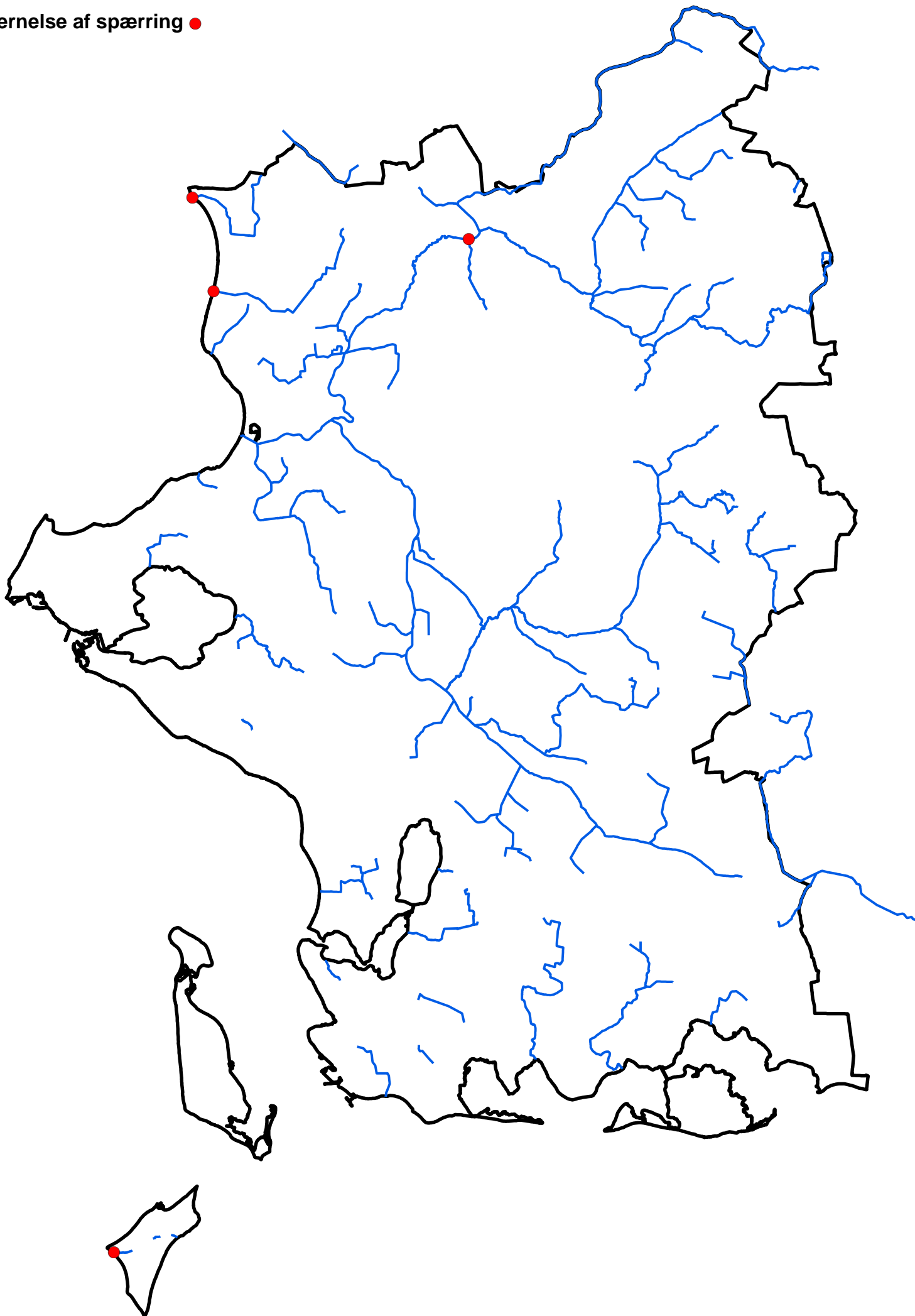
Bilag 1

Blødbundsvandløb

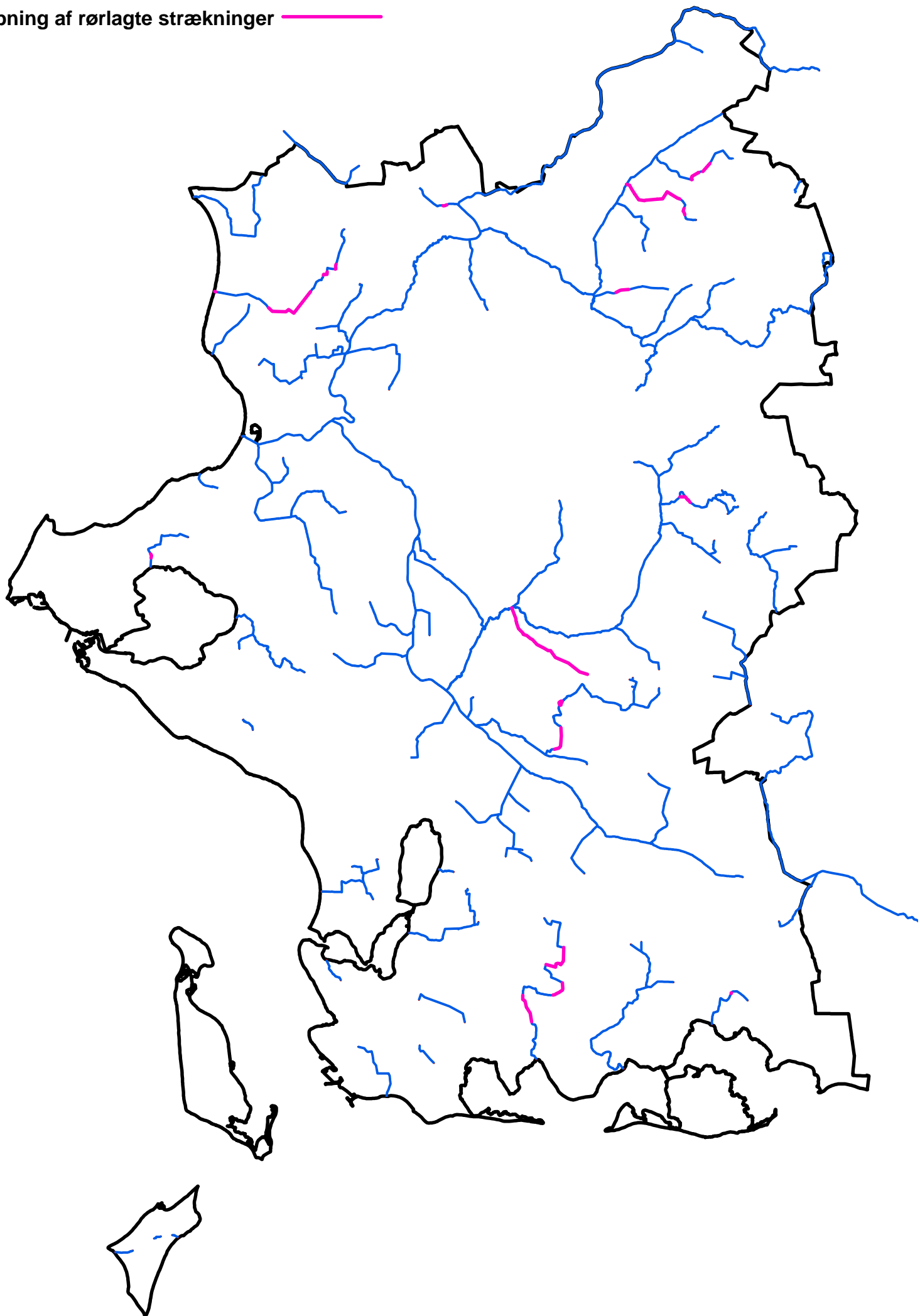
Bilag 2

Fjernelse af spærring ●

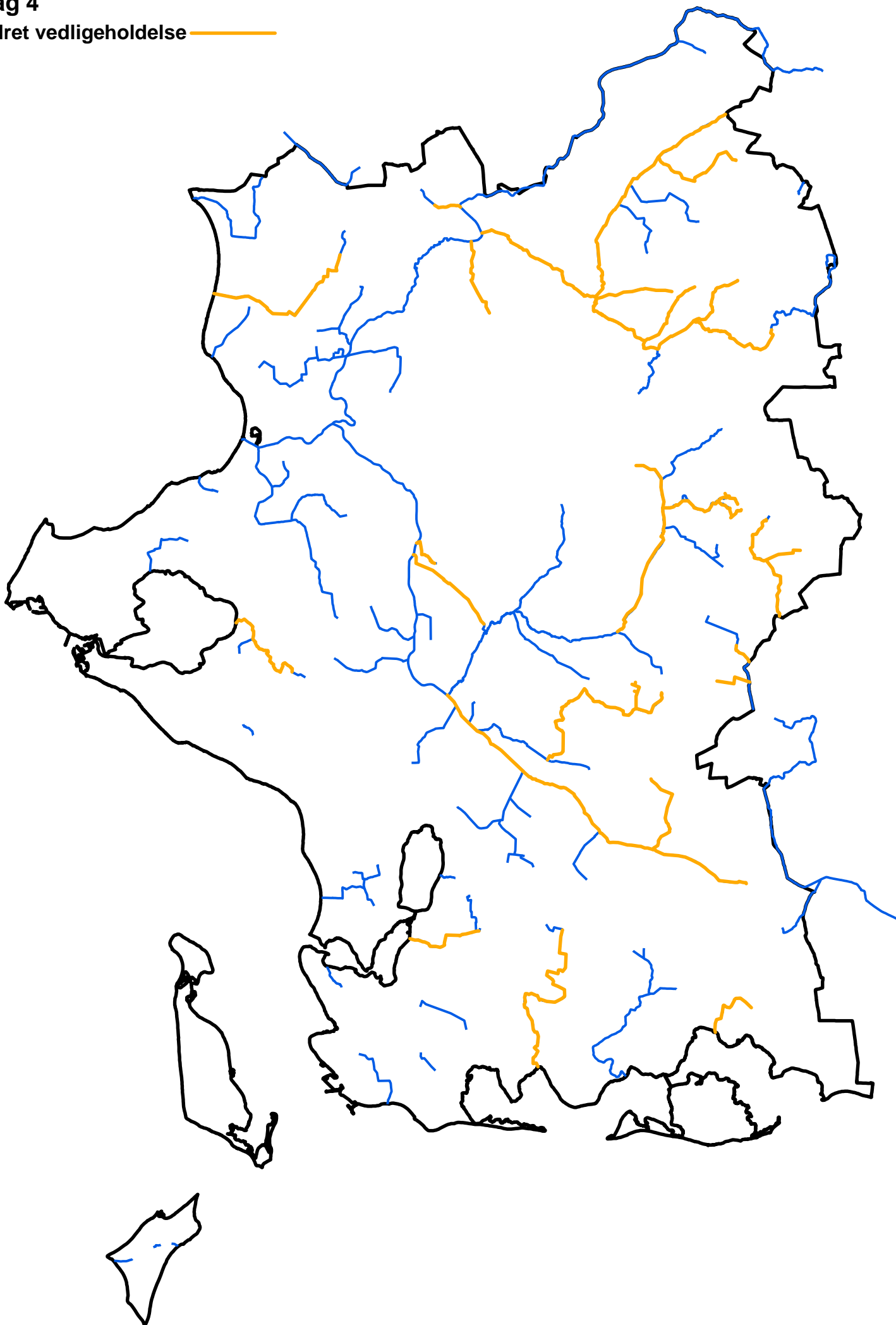
Bilag 3

Åbning af rørlagte strækninger

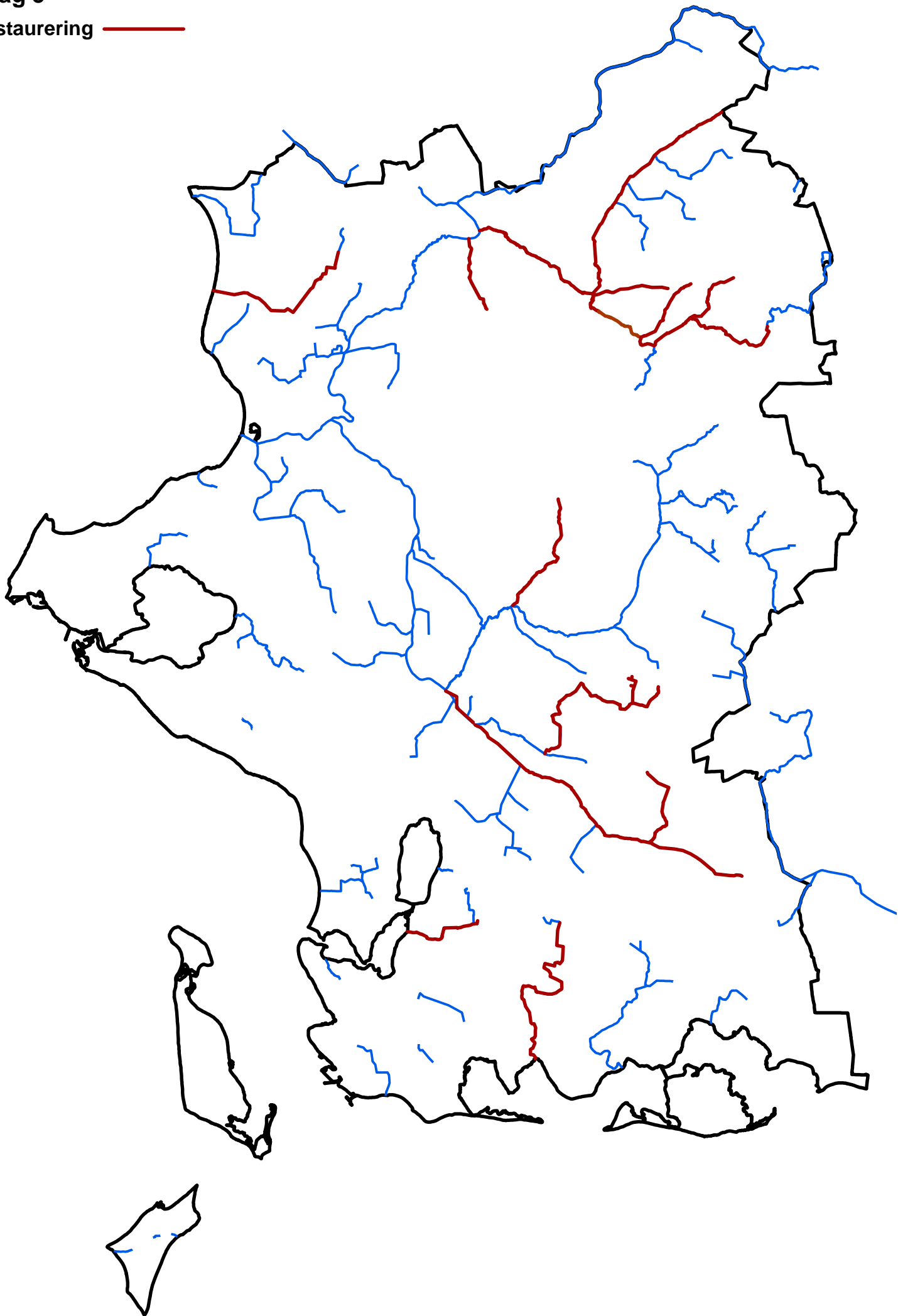
Bilag 4

Ændret vedligeholdelse

Bilag 5

Restaurering

Bilag 6: DVFI i Slagelse Kommune 1987-2010

			1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Tranebæksrenden	190005 B0	5			4	4	4	4	3	4	3	3			4	4		5	4							
Snogebæk	190007 C	4								2	3	3			3	3		2	3							
	190009 B0	5			4	4	4				2				4	5		4	4		5					
	190010 B0	5			4			2	4		3	4		3	4	4	4	4	4		4	4				
Mejerirenden	190016 C	4								1	2	1			2				3		4	2				
Maglemoserenden	190017 C	4									3						4		4		4	3				
Saltø Å	190035 B1	5			3	4	4	4	4		3	4			4		4		4		4					
Ellebæk	190070 C	4			3	2	2	3	3		2	3			4		3		4		4	4				
Tude Å	210020 B2	5				4	4	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	4	4	
	210025 B2	5					5	4		4	5	5	5	5		5	4	5		5		6	4		6	
	220005 B2	5			6		5	4	4	4	5	4	4	4		4		5		5		5		6	5	
	220007 B2	5					5			4	4	4	4	4		4		4		5		5		6	5	
	220009 B2	5									4	4	4	4						5		5		6	5	
	220010 B2	5			4		5		4		5	5	5	4		5		4	4	4	4	4	4		4	
	220011 B2	5											4	3		4		3	4	4	4	4		3	4	
	220015 B2	5					5	5	5	5	5	5	4	4		4		4		5		5		5	4	
	220016 B2	5																				4		5	5	
	220020 B2	5			4		5	4	4	4	5	4				4		5		4		6			6	
Flaskerenden	220025 B0	4	4		4											4		4		3		4				
Rokkemoserenden	220045 B0	4							4	4	4				4		4		4		4		4			
Runds Grøft, vandløb nr. 14-9	230003 A	5																			5	5	5	5	5	
	230004 A	5			4		5		4	5		4				5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	
Skovsø Å	230005 B1	5	5		4		5	5	4	5					5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
	230010 B1	6	5		5		5	5	5		5				6		5		6	6	6	6	6	6	6	
	230015 B1	6			6	5	5	5	5	5	5		5		5		6		6	5	6	6	6	6	5	
	230020 B1	6			5	5	5	5	5	5	5		5		5		5		6	5	6	6	5	5	5	
	230022 B1	6																	5	4	4	5	5	5	5	
	230025 B1	6			5		5	5	5	4	4				4	5	5		6	6	6	6	5	5	5	
	230030 B1	6	4		6	5	5	5	5	5	4		4		4	4	5		6	5	5	5	5	5	5	
Gudum Å	230035 B1	5			5	5	5	4	5	4	4		4		4	4	5		5	5	5	5	5	5	5	
	230040 B1	5			4	4	4	4	4	4	4			3	4	4	4		4	5	5	6	5	5	5	
	230041 B1	5	4		3	4	4	4	4	4	4		3	4	4	4	4		4	5	5	5	5	5	5	
Maglemose Å	230045 B3	4	4		3	4	4				4				4		3		4	4	4	4			4	
Vandløb nr. 15-7	230047 A	6								5					5		6		5		5				5	
	230049 A	6	5		5	5		5	5	5	5				6		6		6		6				5	
Lillevangsrenden	230055 B3	4			3		4		2	2	2				3		4		4	4	3	4			4	
Skelbæk, vandløb nr. 15-1	230060 B0	4			4		4	4	4	4					4		4		4	4	4				5	
Vestermose Å	230062 B3	4																	4	4	3	4	3		4	
	230063 B3	4			3		4		3	4					4		3		3	3	4	4	3		4	
	230064 B3	4																	3	3	4	4	3		4	
	230065 B3	4			4	3	4	3		3					4	3	3		3	3	4	4			4	
	230070 B3	4	3		4	3	4	4	3	3					4		4		4		4	4	4		4	
Vandløb nr. 13-19	230075 B0	4			1	3	3	3	1	1					2		4		4		3	2			4	
Tude Å	240005 B2	5				4	4	4	4		4	4	4	4		4	4	4	4	4	4	4	4		4	
	240010 B2	5			4		4	3	4	4	4	4	4			4	4	4	4	4	4	4		4	5	5
	240012 B2	5													5	4	5	5		5		5		5	5	5
	240015 B2	5			4	4	3	3	3	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5	4	4
	240020 B3	4				4	3	4		4	4	4	4			4		4	4	4	3		4		4	3
	240025 B3	4			2		4			4						4		4		4		4		4		3
	240030 B3	4																	4		3		2		3	3
Skidenrenden	240041 B3	4			1														2	2	2	3		4		4
	240042 B3	4	1		2		3	3	3	3	4		4			4		2	3	3	4	4		4		4
Øster Stillingerenden	240045 B0	4			1			3							3		3		3		3					

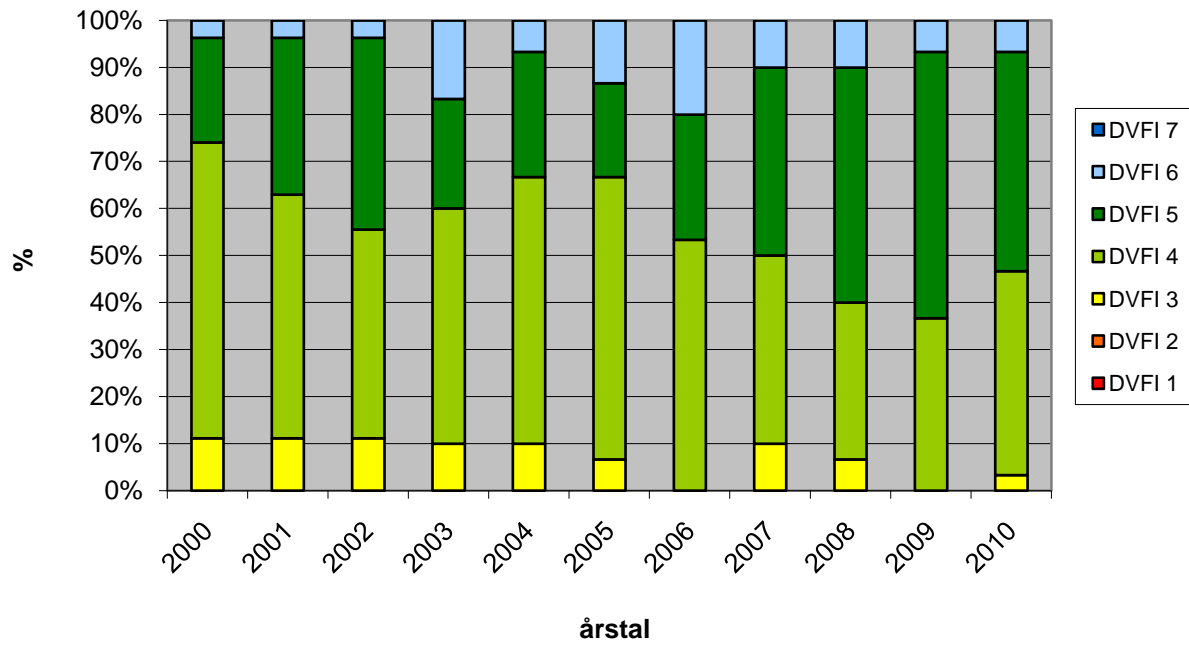
Valbækrenden	240050 B0	4	4	4		5	5						4	4		4		4					
Birkemoserenden	240060 -	4											3	3		4							
Bjerge Å	250005 B3	4	1	3	4	4	3		4	3			3		3	4		4	4	3	4		
	250010 B3	4		4	4	3	4	3	4	3			4		3	3	4		4	4	4	4	
	250015 B3	4	3	3	3	4	4		4	4	3		3		4	4		3	4	4	4	4	
	250020 B3	4	3	3	4	4	4	4	4	3	4		4	4	4	5		4	4	4	5	4	
	250023 B1	5		4		4	4	4	5	4	4		4	4	4	4		4	4	4	5	3	
	250025 B1	5		4	4	4	4	4	5	4	4		4	4	4	4	5		4	4	4	4	
	250030 B1	5		4	3	3	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4		4	4	5	4	4	
	250035 B1	5	4	4		4	4	4	4	4	4		4	4	3	4	4	4	4	4	5	4	
	(ekstra)	500																					4
	(ekstra)	1200																					4
(ekstra)	2000																					4	
(ekstra)	3000																					4	
Marbæksrenden	250036 -	4													4	4					4	3	
	250037 -	4													2	4					4	2	
	250038 B3	4													4			2	2		4	4	
	250039 B3	4													4						4	4	
	250040 B3	4	2	3	4	2	4	4	4	4	3		3		3	4		4	4	4	4	4	
	250042 B3	4					4	4	4	4	4		3		4	4		5	5		5	4	
	250045 -	4			4		4	4	4	4			3		4	4		3	2				
	Gammel-Lungrenden	250050 B3	4	4	1	3	4	3	3	4			4		3	4		4	3		4	4	4
	Lungrenden	250052 B3	4		4	4	4	4	4	5	5		5		5	5	5	4	5		4	4	4
	Øllemoserenden	250055 B3	5	2	4	4	4	4	4	5		4		4		4	4	4	4	4	4	4	5
Boeslunde Vandløbet		250060 B0	4				4	2					4		4	4		3	4		4	4	
Lindes Å	260005 B3	5	5	4	5	5	5	4	4	5	5		5	5	4	5		6	5	5	5	5	
	260010 B3	5		3	3	4	4	4	5	5	5		5	5	5	5		6	6	6	6	5	
	260015 B3	4	4	4	4	4	4	4	5	4	5		4	5	5	4		5	5	5	5	5	
	260020 B3	4		4	4	4	5	3	4	4	4		4	4	5	5		4	4	4	4	5	
	260025 B1	5		4	4	4	5	4	4	4	4		4	4	3	4	4	4	4	4	4	5	
	260030 B1	5		4	5	4	5	5	5	4	5		4	5	4	5		4	4	5	5	4	
	Halkevad Å	260035 B1	5	4	4	5	4	5	5	5	4	4		5	5	4	4	4	4	5	5	5	
	Seerdrup Å	260040 B1	5	4	4	5	5	5	5	4	4	5		4	4	4	4	4	4	4	4	4	5
		260045 B1	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	5
	Vejrbæk	260050 A	6		5	5	5	5	5	5	5		5	5	6	5	5		5	5	5	6	6
Bøstruprenden		260056 B0	4	1	4	2	3	4	4	4	2	4	4	3	4	3	4	4	4	5	5	5	5
	260057 B0	4																	5	5	5	5	
Harrested Å	260060 B1	5	2	2	2	3	4	3	1	3	4		2	3	4	3	4	4	5		4	5	
	230065 B1	5	2	4	4	4	4	4	4	3	4		4	4	5		4	4	5		4	4	
Vårby Å	270005 B2	5		4	4	4	5	5	5	4			4		4	4	4	4	4				
	270010 B3	4		3	4	4	4	4	4	4			3		4	4		4	4		4		
	270015 B3	4	4	4	2	2	4	4	4	4			3	3	4	4	4	4	4		4		
	270020 B3	4		4	4	4		4							4	4		4	4		4		
Digerenden	270025 -	4												3		4		3		4			
	Styrterende	270029 B0	5	4	4	3	4	5	5	4		4		5		5		5		4			
	270030 B0	5					4	4	4														
	270031 B0	5		4	4	4	4	4	4				4		4			5		4			
Jettehøjrenden	270035 B0	4		4	3	3	4	4					4		4		4	4		4			
Bækkerenden	270040 B0	4	3		1	3		4	4		4				4		4		4			5	
	240045 B0	4	3	3	2	2		2	3						4		4		4			4	
	240060 B0	4																				3	
	Hulhøjrenden	270050 B0	4		1		3		3	3			3	3	3	4	3	3		4			
Sortesvælgrenden	270070 B0	4															3		4				
Tørremøllerenden	280010 B0	4		3		3	3						4		4		3		3			4	
Fladmose Å m. tilløb	280013 -	4													3		4		3			2	
	280015 B0	4		3	3	2	2	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	3	4	4	3	3	

Tjæreby-Basnæsrenden	280017 B3	4	3	3	2	3	3	3	3	3	3	4	3	4	3	4
	280019 B3	4											3	3	4	
	280020 B3	4		3		2	2	3	3		1	3	3	3	3	
	280022 B3	4			1	1	3		3		1	3	2	2	3	
	280025 B3	4		4						4	2	2	4			
Maderenden	280027 -	4						3								
Spegerborgrenden	280028 B0	4														2
	280029 B0	4											3	2	2	0
	280030 B0	4											3			3
	280031 B0	4											1	3		3
	280032 B0	4		2	3	2	2	3	2		3	1			2	1
Kobækrenden	280033 B0	4														2
	280034 B0	4					3	3				3		2	3	
Vibeholmrenden	280035 -	4														
Ørbækrenden	280045 -	4														
Hulbyrenden	280050 B0	4						2	3	2	2	3	3	4		
	280055 B0	4	1	2	2	3		2	3	3	2	3	3	3		
Svenstruprenden	280059 B0	4											4	4		
	280060 B0	4			1											
Frølunderrenden	280070 B0	4										3	3	2		
Alminderenden	290005 B0	4						3	3			3	2			
	290008 B0	4				2	1		1	1	3	2	2	2		3
	290009 B0	4											1	1		2
Skibbæksrenden/Støvlebæksrenden	290010 B0	4	1	1	1	2	1		2		2	1	2	2		2
	290013 B0	4					3	3	3	3	3	3	3	3		
	290015 B0	4	3	3	3	3	3		3		3	3	3	3		
	290016 B0	4				3	3		3		2	3	3	3		
Fuglemoseløbet	290017 B0	4					3					3	3			
	360027 B0	4							3	4	4	4	4	4	4	
Bækkeledsrenden	360029	4						3	3	2	4	2	4	4		

SK = SK Forsyning skal tage prøverne iht. udledningstilladelse

Bilag 7: Udviklingen i DVFI i restaurerede vandløb i Slagelse Kommune i perioden 2000-2010 (restaureringerne startede i 2003).

Slagelse Kommunes vandløb, DVFI restaurerede vandløb

Slagelse Kommune
Teknik og Miljø
Miljø og Natur
Dahlsvej 3
4220 Korsør

www.slagelse.dk

December 2010
Redaktion: Katrine Rogert Skovsgaard
Design: Teknik og Miljø/NFN
Print: Slagelse Kommune

